

Tartu Ülikool
Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Ühiskonnateaduste instituut
Ajakirjandus ja kommunikatsiooni õppekava

Gerli Padar

**Taavi Rõivase kui poliitiku representatsioon
Postimees *online*'is veebr. 2014 - apr. 2015**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Ragne Kõuts, PhD

Tartu 2015

Sisukord

Sisukord.....	3
Sissejuhatus	4
1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad.....	6
1.1 Representatsioon.....	6
1.2 Poliitika mediatiseerumine	8
1.3 Poliitikute representatsioon	10
1.4 Eesti poliitmaastik 2004 – 2014	10
1.5 Taavi Rõivase ametiaja olulisemad sündmused	12
2. Töö eesmärk ja uurimisküsimused	16
3. Valim ja meetod.....	17
4. Uurimistulemused.....	20
4. 1 Taavi Rõivase esitamine peaministri kandidaadiks.....	21
4. 2 Taavi Rõivase ametisseastumise kõne.....	26
4. 3 Taavi Rõivas keelab Tallinna TV esindajatel valitsuse pressikonverentsil osalemise ..	27
4. 4 Taavi Rõivase 100. päev peaministri ametis	29
4. 5. Taavi Rõivase arvamused koostöö suhtes.....	31
4. 6 Taavi Rõivase suhe tööhõivereformiga	32
4. 7 Valitsusliikme Jürgen Ligi väljaütlemine Ossinovski suhtes	33
4. 8 LNG terminalist loobumine.....	34
4. 9 Valimisreklaami filmimine Ämari lennubaasis	35
4. 10 Taavi Rõivase koolikülastused	37
4. 11 Taavi Rõivas ja siseskandaal	38
4. 12 Taavi Rõivas ja koalitsioonikõnelused	39
4. 13 Hinnangud Taavi Rõivasele.....	40
5. Diskussioon ja järeldused	42
Kokkuvõte	47
Summary.....	48
Kasutatud kirjandus	49
Lisa 1. Analüüsitud artiklite nimekiri.....	53

Sissejuhatus

Käesoleva bakalaureusetöö teemaks on Taavi Rõivase kui poliitiku representatsioon Postimees *online*'is 2014.a. veebruarist kuni 2015.a. aprillini. Periood on valitud Eesti poliitikamaastikul toimunud sündmustele tuginedes – pikaajalise erakonna- ja valitsusjuhi Andrus Ansipi tagasiastumiskuuldustest alates kuni Taavi Rõivase teistkordse valituse moodustamise teadeteni Riigikogu 2015.a märtsivalimiste järel.

Töö peamiseks eesmärgiks on uurida, kuidas representeerib Postimees *online* noort poliitikut, kes ootamatult esitati peaministri kandidaadiks. Bakalaureusetöös otsin vastuseid küsimustele - Kes ja milliseid hinnanguid annavad Taavi Rõivasele? Millised sündmused (poliitilised/mittepoliitilised) leiavad kajastust? Kuidas suhestatakse Rõivast teiste oluliste tegutsejatega poliitilisel väljal? Millistes rollides (poliitilised/mittepoliitilised) Rõivast kujutatakse?

Uurimisobjektiks on valitud Taavi Rõivas eelkõige põhjusel, et ta esindab uut põlvkonda Eesti poliitimaastikul. Samuti on märkimisväärne Rõivase vanus peaministriametisse asumise ajal ning tema töö- ja juhikogemuse puudumine teistes valdkondades. On huvitav ja oluline uurida, kuidas representeeritakse isikut, kellel on ühiskonnas institutsionaalselt vastutusrikas roll.

Taavi Rõivase representatsiooni analüüsin Postimees online artiklitele tuginevalt. Valimisse kuuluvad arvamused, olemused, uudised, juhtkirjad repliigid/kommentaaris, mis sisaldavad hinnanguid Taavi Rõivasele. Rõivasega seostatud sündmuste kaudu toon kvalitatiivse tekstianalüüsi abil esile tema kui poliitiku representatsiooni.

Representatsiooniuuringuid on Tartu Ülikooli ajakirjandus ja kommunikatsiooni instituudist tehtud väga erinevate objektide kohta. Käesoleva tööga sarnaselt on uurinud poliitikute representatsiooni ning mainet oma bakalaureusetöös Aire Koik (1997), Ander Eigo (2003), Heleri Org (2007), Nelli Pello (2007) ja magistris Maarika Saarna-Siimann (2005).

Taavi Rõivas on sündinud 26. septembril 1979 Tallinnas. Ta lõpetas 1997. aastal Tallinna reaalkooli ja 2002. aastal Tartu ülikooli majandusteaduskonna välismajanduse ja turunduse erialal.

Taavi Rõivasest sai Eesti Vabariigi peaminister 2014.aasta märtsis ja ta jätkas peaministrina peale 2015.aasta riigikogu valimisi. Rõivas sai sotsiaalministriks 2012. aasta detsembris. Ta on olnud aastatel 2007-2012 XI ja XII riigikogu liige, kus ta on olnud Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees ja rahanduskomisjoni esimees. Aastatel 2005-2007 oli ta peaministri nõunik, 2004–2005 Tallinna Haabersti linnaosa vanem, 2003–2004 rahvastikuministri nõunik-büroojuhataja, 2002–2003 ASi IT Grupp suurklentide haldur ning 1999–2002 justiitsministri nõunik (valitsus.ee).

Bakalaureusetöö esimeses peatükis tutvustatakse kõigepealt teoreetilisi ja empiirilisi lähtekohti. Seejärel on tehtud kokkuvõtte töö seisukohalt olulistest varasematest uurimistööde tulemustest. Tausta tutvustamiseks on koostatud lühiülevaade Eesti poliitmaastikust aastatel 2004 - 2014 ja olulisematest parlamendierakondadest. Samuti on esitatud lühikokkuvõtte Taavi Rõivase ametiajast ja poliitilisel väljal toimunud tähtsamatest sündmustest veebruar 2014 - aprill 2015.

Teises peatükis esitatakse uurimisküsimused ja sõnastatakse töö eesmärk. Kolmandas peatükis antakse ülevaade uurimisvalimist ja meetodist. Neljandas peatükis esitletakse bakalaureusetöö tulemusi ja sellele järgneb järelduste tegemine ning kokkuvõtte.

1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad

Käesolevas töös toetutakse suuremas osas Stuart Halli representatsiooniteooriatele ja uuritakse keele läbi konstrueeritud representatsioone, mille kaudu inimesed end ümbritseva maailma reaalsust tajuvad ja teistele vahendavad.

1.1 Representatsioon

Representatsiooni defineerib Hall (1997) kui tähenduste loomist läbi keele – keeles kasutatavate sümbolite ja märkide kaudu luuakse ning väljendatakse teiste inimeste jaoks iseenda kontseptsioone, ideid ja tundeid (Hall, 1997: 1).

Stuart Hall (1997: 15-19) tutvustab kolme võimalikku teooriat: reflektiivne, kavatsuslik ning konstruktivistlik. Reflektiivne lähenemine ütleb, et keel imiteerib tõde, mis on maailmas juba olemas ja sinna kinnistunud. Kavatsuslik lähenemine eitab reflektiivset ning väidab, et keele kasutaja ainuisikuliselt määrab läbi kasutatavate sõnade, millise tähenduse ta maailmale annab. Konstruktivistlik lähenemine ütleb, et tähendused luuakse kollektiivselt läbi representatsiooni süsteemide ehk kasutades erinevaid keelelisi mõisteid ja märke. Märgid aga kannavad endas samaaegselt nii denotatiivseid (ilmne ja otsene) kui konnotatiivseid (assotsieeritud) tähendusi. Halli (1997: 25) arvates on konstruktivistlik lähenemine kõige tõepärasem, sest keel saab kasutada märke, et kujutada objekte, sündmusi ja inimesi nõ reaalsest maailmast, kuid ka kujuteldavaid asju ja ideid mitte-materiaalsest maailmast. Samas eeldab representatsiooni teooria, et asjadel, objektidel, inimestel ja sündmustel pole kindlat fikseeritud tähendust, vaid inimesed ise loovad tähendusi (Hall, 1997: 61). Seega tuleb representatsiooni puhul arvesse võtta “inimlik faktor”, sest sõnumeid valivad ja tõlgendavad inimesed, kes on samas ühiskonna liikmed ning kannavad selliseid kultuurilisi nähtusi nagu teadvustatud ja teadvustamata huvid, maitse-eelistused, ideoloogiad, väärtused jms. Samuti tuleb arvesse võtta, et avaldatavate uudiste ja arvamuste valikut mõjutavad lisaks eelpool mainitud teguritele ka näiteks meediaväljaande eraettevõttest omaniku majanduslikud ja poliitilised huvid, kanali iseloom, kontekst, väljendusvahendid ning soov tagada endale võimalikult suur publik (McQuail, 2003).

Lühidalt öeldes puudub keeles märkidel üks ja ainus konkreetne tähendus, mida oleks võimalik universaalselt mõista või tõlgendada ning meedias kujunenud representatsioonid on juba kellegi poolt konstrueeritud ja pandud raamistikku, mis vastaks meediateksti normidele ja väljaande iseloomule. Kuna antud uurimustöö kontekstis analüüsitakse Taavi Rõivase avaliku tähenduse kujunemist *online*-väljaandes ja tähenduse ainukeseks kehtestajaks on

tekst, siis on oluline, milliseid sõnu ja väljendeid ajakirjanikud kirjutamisel kasutavad ja milliseks kujuneb üldine teksti tonaalsus. Seejuures määrab suures osas just sõnade valik ja nende emotsionaalsus ära, milline on ajakirjandusliku representatsiooni olemus isikust, sest just sõnade läbi näeme, mis suunas tähendusi kujundatakse (Hall 1997: 16).

Representatsiooniteooria konstruktivistlikku lähenemisviisi saab kasutada paljudes erinevates situatsioonides, kus on tõendeid meedia mõju kohta (McQuail 2003: 378). McQuail tutvustab meedia mõjusid puudutatavat lähenemisviisi, mida võib nimetada sotsiaalseks konstruktivismiks (Gamson ja Modigliani 1989, McQuaili kaudu 2003). Selle käsitluse järgi tekivad kõige olulisemad meedia mõjud just tähenduste konstrueerimisel. Vastavaid konstruktsioone pakutakse süstemaatiliselt auditooriumile, kes neid seejärel teatud kooskõlastamise ja kokkusobitamise tulemusel liidab oma personaalsete tähendusstruktuuridega, mis on sageli eelneva kollektiivse identifitseerumise kaudu kujunenud (McQuail 2003). Meedia mõju väljendub ka kõneaine kujundaja rolli kaudu, sest uudiste kajastamisel eri teemadele antav suhteline tähelepanu mõjutab teemade aktuaalsuse ja olulisuse pingerida avalikus arutelus (McQuail, 2000: 383). Meedial on suur mõjuvõim ja jõud kujundada avalikku kõneainet ka poliitilisel tasandil ja kuna antud bakalaureusetöös uuritakse poliitiku representatsiooni, siis on oluline tuua välja kõneaine kujundamise spetsiifilisem aspekt - meedia ettevalmistav mõju. Viimast on uuritud valmiskampaniate puhul, kus poliitikud püüavad seostada end teemadega, mille puhul nende reputatsioon on kõige parem. Uuringu tulemusena jõuti järeldusele, et poliitilised teemad, mis saavad kõige rohkem tähelepanu, esinevad avalikkuse hinnangutes poliitikategelase tegevuse kohta kõige sagedamini (McQuail, 2003: 409).

Poliitilisest vaatekohast on massimeediast järk-järgult saanud demokraatliku poliitika üks põhielemente, kuna meedia loob areeni ning kanali laialdasteks aruteludeks, mitmekesise info ja arvamuste levitamiseks, sealhulgas üldise tuntuse saavutamiseks olulistele ametikohtadele kandideerijatele (McQuail, 2000: 3). Esmalt muidugi pakub meedia poliitikutele võimalust suhelda oma valijaga, kuid ühtlasi annab meedia ka võimaluse näiteks poliitikutel jälgida teineteise tegevust, saata sõnumeid ja jälgida poliitikute ideedele/ettepanekutele järgnenud reaktsiooni (Price, 1992: 24). Läbi valitud sündmuste/arvamuste vahendamise võimaldab meedia ka avalikkusel kujundada oma hoiakuid mingi temaatika või isikuga suhtes, ning neid omakorda ka hiljem meedia vahendusel väljendada (Price, 1992: 22). Poliitiliste teemade valikul ja esitamisel on poliitilise loogika asemel võimust võtmas meedia loogika. Sellist protsessi nimetatakse poliitika mediatiseerumiseks (McQuail, 2003: 301).

1.2 Poliitika mediatiseerumine

Poliitika mediatiseerumist võib käsitleda kui üht osa sotsiaalsest trendist, milleks on ühiskonna mediatiseerumine. See tähendab, et meedia vahendusel kuuldu ja nähtu kujundab suurel määral inimeste maailmavaadet, enesemääratlust ning käitumist (Lilleker, 2006: 118).

Hjarvard (2013:17, Strömbäck ja Esser, 2014 kaudu) defineerib mediatiseerumist kui protsessi, milles ühiskond ja kultuur muutuvad meedia loogikast sõltuvaks. Poliitilises kontekstis kirjeldavad Mazzoleni ja Schultz (1999:250, Strömbäck jt., 2014 kaudu) mediatiseerumist kui protsessi, milles poliitika on suurel määral kaotamas oma autonoomsust ning on oma peamiste funktsioonide osas sõltuv meedia loogikast (Strömbäck jt., 2014: 377).

Loogikat poliitilise ja meedia loogika kontekstis tuleks käsitleda kui sobivat käitumist, mis on kohane ning kooskõlas vastava institutsiooni reeglite ja normidega (Strömbäck jt., 2014: 381).

Kokkuvõtvalt võib öelda, et mediatiseerumine on teooria, mis käsitleb meediat kui poliitilise kommunikatsiooni protsesside ja diskursuste kujundajat ja raamistajat (Lilleker, 2006: 117).

Uudistemeedia on muutunud peamiseks informatsiooniallikaks ja kommunikatsioonikanaliks poliitikas osalejate ja avalikkuse vahel ning mida sõltumatum on uudistemeedia kui institutsioon, seda määravamaks saab meedia loogika uudiste kajastamisel - mida ja kuidas kajastatakse (Strömbäck jt., 2014: 384). Lääne meedia eelistab uudissündmusi, kus on tegemist isiklike tegevusega, isegi kui see seisneb avalduste tegemises, samuti meeldib Lääne meediale abstraktseid teemasid personaliseerida, et muuta neid auditooriumi jaoks konkreetsemaks ja huvitavamaks (McQuail, 2003: 251). Näiteks eelistatakse ajakirjanduses poliitilistes kampaaniates personaliseerimist, vaidlusi ja võidujooksu populaarsuse pärast selle asemel, et pöörata tähelepanu vaidlusaluste küsimuste sisule (McQuail, 2003: 267). Sageli räägivad uudised pigem sellest, mida prominentsed isikud sündmuste kohta ütlevad kui sündmustest endast (McQuail, 2003: 251).

Poliitikas on küllalt selgelt näha kohanemist meedia tähtsuse suurenemisega, eriti faktiga, et meedia on kujunenud põhiliseks infoallikaks ja arvamuste mõjutajaks. Meedia kujundab aina rohkem kõneainet ja defineerib poliitilisi probleeme, juhindudes objektiivsemast ja informatsioonikesksemast loogikast. Poliitikud peavad üha rohkem sellele informatsioonivoole reageerima ja arvestama avaliku arvamusega (McQuail, 2003: 421).

Meedia loogika ja ka tänapäeva elektroonilise kommunikatsiooni ajastu eripäradest ja võimalustest lähtuvalt, on poliitikud sunnitud ümber korraldama ning läbi mõtlema oma kommunikatsioonistrateegiaid. Näiteks on poliitikud avalikkuse ja meediaga suhtlemise tõhustamiseks võtnud lisaks traditsiooniliste teavitamise viisidele kasutusele täiendavaid

infoedastusvorme (sotsiaalmeedia), mis omakorda annavad poliitikutele võimaluse edastada otse ja vahendamata informatsiooni (Jarne, 2010). Samuti on poliitikud hakanud meedia tähelepanu köitmiseks rohkem esile tooma oma eraeluga seotud aspekte, mis varem võisid näida ebaolulised või privaatsed (Lilleker, 2006: 96), valimiskampaaniad on muutunud osavalt ja professionaalselt korraldatavateks sündmusteks, millel on ühiseid jooni pigem reklaami, avalikkussuhete ja turunduse kui traditsioonilise poliitikaga (McQuail, 2003: 422). On selge, et need poliitikud, kelle tegevust meedia kõige aktiivsemalt kajastab, saavad rahva hulgas rohkem tuntuks (Weaver, 1996: 39). Kuid nõ staariks püüdlemine ja pildile pääsemine kätkeb endas ka teatud ohte poliitiku imagole - saades juurde staarikaalu, annavad poliitikud samal ajal ära poliitilist kaalu ehk imagoloogiline kergekaallane ei saa samal ajal olla poliitiline raskekaallane (Rebane, 2011).

Representatsioone moodustatakse igas meediumis ja need on sotsiaalse elu osa. See, kuidas poliitikut representeeritakse, kandub osaliselt üle ka reaalsesse ellu ja mõjutab lehelugejate arvamust ja suhtumist poliitikusse igapäevaelus. Poliitikuid ei hinnata mitte ainult selle järgi, mida nad ütlevad või teevad, vaid selle järgi, kuidas nad ütlevad ja teevad (McNair, 1995: 124) - millal ja kus, kelle seltskonnas, mis neil seljas on ja mida, lisaks sõnadele, väljendab nende kehakeel. Kõik see võib jõuda meedia huviorbiiti ning mõjutada poliitiku mainet (Seymoure - Ure, 2003: 2). Kuna positiivne või neutraalne avalik arvamus on poliitiku üks põhilisi eesmärke (McQuail, 2003: 261), siis soovitud positiivse mediarepresentatsiooni kujunemisel tuleb poliitikul arvestada ühe olulise teguriga, milleks on poliitiku väline representatsioon ehk poliitiku imago (Lilleker, 2006: 95).

Imago on sotsiaalne konstruktsioon, mis tekib poliitilise persooni käitumise tõlgendamisel ja mille kujunemisel mängib auditoriumi jaoks olulist rolli poliitiku mediarepresentatsioon (Lilleker, 2006: 95). Seega on oluline, kuidas ja mismoodi meedia poliitikute tegemisi ja tekste edastab või taasesitab ning mismoodi meediatarbija teksti mõistab ehk millise tähenduse loob meediatarbija poliitiku representatsioonile meedias. Paljud poliitikud arvestavad oma avalikku imagot kujundades meedia loogikaga, lähtudes sellest, kuidas meedia käsitleb aktuaalseid teemasid ja millise tõenäosusega käsitleb meedia teatud teemasid tulevikus (Strömbäck jt., 2014: 385). Uue põlvkonna poliitikud pööravad järjest enam tähelepanu oma imagole ning kujundavad teadlikumalt oma avalikku kuvandit.

McQuail (2003) väidab, et on olemas tegelik persoon ja tema avalik kuvand, mis võib olla avalikkuse jaoks lavastatud ja etendatud roll. Avalikkus suhtleb selle näitleja, rolli täitjaga, kuid ei pääse kunagi tegeliku inimeseni. Avalikkusel on tunduvalt lihtsam võtta vastu meedia poolt pakutav persooni kuvand ja selle järgi enda arvamus kujundada, kui õppida tundma

inimest ennast ja tema tegelikku kuvandit ja pilti. Samas käsitleb McQuail (2003) inimest kui sündmust, mis tähendab, et meedia ei kajasta isikut, vaid seda lugu, mida ta endas kannab. Täendus kujuneb seega mitmesuguste erinevate sündmuste ja inimesele omistatud rollidega kaasnevate tähenduste koosmängu tulemusena.

1.3 Poliitikute representatsioon

Antud peatükis on kokkuvõtte Tartu Ülikoolis varasemalt tehtud ja käesoleva bakalaureusetöö seisukohalt oluliste representatsiooniuuringute tulemustest.

Koik (1997) uuris ajakirjanduse rolli peaminister Tiit Vähi maine kujundajana ja jõudis järeldusele, et ajakirjanikel on tähtsam roll poliitiku maine kujundamisel kui teistel poliitikutel või teiste elualade esindajail.

Eigo (2003) bakalaureusetöö eesmärgiks oli uurida erinevates ajalehtedes antud otseseid sõnalisi iseloomustusi Edgar Savisaare kohta. Uurimise käigus jõuti järeldusele, et valdavalt luuakse persoonist pilt läbi tegevuste ja olukordade. Otseselt iseloomustavaid sõnu kasutatakse artiklites vähe, mistõttu saab tulemustele tuginedes kirjeldada vaid ühte osa persooni mainest.

Org (2007) käsitles oma töös põllumajandusminister Ester Tuiksoo representatsiooni ajalehes Postimees. Lisaks artiklitele uuris autor ka artiklite juurde kuuluvaid kommentaare ja jõudis järeldusele, et poliitiku representatsioon meedias tekib eelkõige tema tegudest ja nende ulatuslikust meediakajastusest.

Pello (2007) bakalaureusetöö teemaks oli haridus- ja teadusminister Mailis Repsi representatsiooni muutumine päevalehe Postimees näitel. Jõuti tulemuseni, et Repsi representatsiooni iseloomustab kõrge negatiivne hinnangulisus ja sagedane sildistamine. Representatsiooni puhul lähtutakse stereotüübist, et noor inimene on ministriametis nõrk, sest tal puudub elu- ja juhtimiskogemus.

Saarna-Siimanni (2005) magistratöö keskendus presidendikandidaatide representatsioonile 2001.aasta trükimeedias ja nende imagole valijameeste hulgas. Uurimistöö tulemusena jõuti järeldusele, et Eesti trükiajakirjanduses ilmnemise selged eelistused mõningate presidendikandidaatide suhtes ja et presidendikandidaatide representatsioon meedias ei mõjutanud valijameeste otsust, kuna nad lähtusid otsuse tegemisel muudest kriteeriumidest.

1.4 Eesti poliitmaastik 2004 – 2014

Selleks, et mõista, millisesse konteksti langeb noorpoliitiku Taavi Rõivase esitamine peaministri kandidaadiks, toon lühidalt välja ülevaate Eesti poliitikas viimase kümne aasta

jooksul toimunud olulisematest sündmustest ja sellel tegutsevatest toimijatest. Käesolev alapeatükk annab lühiülevaate poliitilisest olukorrast enne 2015. aasta riigikogu valimisi.

Vaadeldava perioodi tähtsamateks sündmusteks Eesti omariikluse ja iseseisvuse kindlustamisel on ühinemine NATO-ga 29. märtsil 2004 ja astumine Euroopa Liitu 1. mail 2004, mida võib hinnata kui Eesti positsiooni lõplikku kindlustamist rahvusvahelisel areenil (Toomla, 2011). 2011. aastal võeti Eestis kasutusele euro, mis integreeris Eesti Euroopa ühtsesse majandusruumi ja tagas tööjõu vaba liikumise.

Eesti parteisüsteemi kujunemise aluseks olid iseseisvusliikumispõhised (Rahvarinne ja Kodanike Komiteed) erakonnad, millele lisandusid uued erakonnad. Riigikogu valimistel on viimase 10 aasta jooksul domineerinud viis erakonda: Reformierakond (RE), Isamaa ja Res Publica Liit (IRL), Sotsiaaldemokraatlik Erakond (SDE), Keskerakond (KE), Eestimaa Rahvaliid (Toomla, 2011).

2012. aastal moodustus Eestimaa Rahvaliidu ja Eesti Rahvusliku Liikumise baasil uus partei - Eesti Konservatiivne Rahvaerakond (EKRE). 2014. aastal lisandusid Andres Herkeli juhitud Eesti Vabaerakond ja Kristiina Ojulandi juhitud Rahva Ühtsuse Erakond.

2003. aasta Riigikogu valimistel saavutasid edu uued erakonnad - Eestimaa Rahvaliid ja Res Publica. Koalitsiooni moodustasid Res Publica, Rahvaliid ja Reformierakond, peaministriks sai Juhan Parts. Pärast mitmeid ministrite vahetusi ja Lihula samba skandaali astus Juhan Parts 24. märtsil 2005 tagasi. Uue koalitsiooni moodustasid Reformierakond, Keskerakond ja Rahvaliid ning peaministriks sai reformierakondlane Andrus Ansip.

2007. aasta Riigikogu valimistel saatis edu Reformierakonda. Koalitsiooni moodustasid Reformierakond, IRL ja SDE, peaministrina jätkas Andrus Ansip.

2009. aastal lahkusid vastuolude tõttu käibemaksupoliitika osas koalitsioonist sotsiaaldemokraadid. Uut partnerit ei otsitud ja jätkati koos IRLiga.

2011. aasta Riigikogu valimised võitis taas Reformierakond ja koalitsioonis jätkasid endised partnerid REF ja IRL. Andrus Ansip moodustas oma kolmanda valitsuse, mis püsis 26. märtsini 2014, mil Andrus Ansip tagasi astus. IRLi asemele võeti partneriks SDE ja peaministriks sai noor reformierakondlasest sotsiaalminister Taavi Rõivas.

1. märtsil 2015 toimunud Riigikogu valimised võitis Reformierakond. Koalitsioonikõnelusi peeti algselt nelja erakonna vahel - IRL, REF, SDE ja Eesti Vabaerakond. Koalitsiooni moodustasid, peale keerulisi läbirääkimisi, siiski vaid kolm erakonda - REF, IRL ja SDE ning peaministrina jätkas Taavi Rõivas (valitsus.ee).

1.5 Taavi Rõivase ametiaja olulisemad sündmused

4. märtsil 2014 esitas peaminister Andrus Ansip Vabariigi presidendile tagasiastumisteate ning Reformierakond pakkus uueks valitsusjuhiks erakonna auesimehe Siim Kallase. 12. märtsil teatas Kallas ootamatult, et on otsustanud endavastase süüdistustelaviini tõttu loobuda peaministriks ja erakonna esimeheks kandideerimisest ning jätkab tööd Euroopa Komisjonis (Kangro, 2014f). Võimalusest pürgida peaministriks loobus ka välisminister Urmas Paet, mille järel kaalus Reformierakond justiitsminister Hanno Pevkuri ja sotsiaalminister Taavi Rõivase kandidatuuri. Reformierakonna juhatuse erakorralisel koosolekul otsustati hääletuse tulemusel, et uueks peaministriks kandidaadiks esitatakse Taavi Rõivas (Kangro, 2014f). Valitsuse moodustamiseks volitused saanud Rõivas pidas 24. märtsil Riigikogus oma ametisseastumise kõne, milles kerkis esile mõiste “suur narratiiv”. See jõudis meedias koguni pealkirjadesse ning oli mitmete arvamusedlugude aineseks veel pool aastat hiljemgi (Vaino, 2014).

Taavi Rõivasest sai Eesti valitsusjuht 26. märtsil 2014 ning koalitsiooniläbirääkimiste tulemusel moodustasid uue valitsuse Reformierakond (RE) ja Sotsiaaldemokraatlik Erakond (SDE). Koalitsioonileppes olid olulisel kohal riigi julgeoleku jätkuv kindlustamine, töjõumaksude vähendamine, lastetoetuste reformi jätkamine ning riigijuhtimise paindlikumaks ja avatumaks muutmine (reform.ee).

Valitsuses asus tööle 8 Reformierakonna ja 6 Sotsiaaldemokraatliku Erakonna ministrit.. Võrreldes eelmise kabinetikoosseisuga kaotati selles valitsuses regionaalministri ametikoht ning jagati sotsiaalministri ning majandus- ja kommunikatsiooniministri ametikohad. Sotsiaalministri asemel on uues valitsuses tervise- ja tööminister (Urmas Kruuse) ning sotsiaalhoolekandeminister (Helmen Kütt), majandus- ja kommunikatsiooniministri asemel on majandus- ja taristuminister (Urve Palo) ning väliskaubandus- ja ettevõtlusminister (Anne Sulling). Ajakirjanduses hinnati Rõivase moodustatud valitsust uuendusmeelseks ja julgeks (Teder, 2014e).

Peaminister Rõivase kõrval kuulusid Reformierakonnast uude valitsusse keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus, kultuuriminister Urve Tiidus, rahandusminister Jürgen Ligi, sise- ja regionaalminister Hanno Pevkur, tervise- ja tööminister Urmas Kruuse, väliskaubandus- ja ettevõtlusminister Anne Sulling ning välisminister Urmas Paet. Sotsiaaldemokraatlikust Erakonnast kuulusid valitsusse haridus- ja teadusminister Jevgeni Ossinovski, justiitsminister Andres Anvelt, kaitseminister Sven Mikser, majandus- ja kommunikatsiooniminister Urve Palo, sotsiaalminister Helmen Kütt ja põllumajandusminister Ivari Padar (valitsus.ee).

6.aprillil toimunud Reformierakonna Üldkogul valiti Taavi Rõivas erakonna esimeheks.

2014.a. aprilli alguses alustas Rõivas välisvisiite - kohtumine Brüsselis NATO peasekretäri Anders Fogh Rasmusseniga, kohtumine Soome valitsusjuhi Jyrki Kataineniga Helsingis, visiit Läti, kus Rõivas kohtus valitsusjuhi ja president Andris Bērziņšiga. Juuni keskel toimusid kohtumised Suurbritannia peaminister David Cameroniga, Saksamaa liidukantsler Angela Merkeliga. Hiljem kohtus Rõivas François Hollande'iga. Kohtumistel olid teemadest esikohal julgeolek ning ärev olukord Ukrainas (valitsus.ee). Samuti käis peaminister aktiivselt Eestis maakondlikel visiitidel.

28.aprillil võttis Rõivas koos president Toomas Hendrik Ilvesega vastu Ämari lennubaasi saabunud Ameerika Ühendriikide maaväe 173. õhudessantbrigaadi kompanii, mis osales suurõppusel «Kevadtorm» ja jäi pärast seda Eestisse. Paar päeva hiljem tervitas peaminister Ämari lennubaasi saabunud Taani Kuningliku Õhuväe hävitajaid (valitsus.ee).

Tugeva kriitikalaine vallandas Rõivase üleskutse 12.juuni valitsuse pressikonverentsil, kus peaminister kutsus üles Tallinna meediakanalitega mitte koostööd tegema, kuna tema arvates on tegemist kallutatud kanaliga (Teder, 2014). Ajakirjandus viitas antud skandaalile kui kõige silmapaistvamale ka 3. juulil, kui täitus Rõivasel sajas päev peaministri ametis ja ajakirjandus tegi hinnangulisi kokkuvõtteid valitsuse ja peaministri ametiajast.

Arvestades julgeolekuolukorda maailmas, sai 3.septembril toimunud Ameerika Ühendriikide president Barack Obama visiit Eestisse märgilise tähenduse. Oma ühepäevase kiirvisiidi ajal külastas Obama ka Stenbocki maja ning kohtus peaminister Taavi Rõivasega. Postimehe ajakirjanikud valisid hiljem Obama visiidi 2014 aasta Eesti kõige olulisemaks sündmuseks (Einmann, 2014).

Julgeoleku seisukohalt oli oluliseks sündmuseks ka järgmisel päeval toimunud NATO tippkohtumine Walesis, kus osales peaminister Rõivas, kuid mille kajastamine jäi selgelt 5.septembril Luhamaa piiripunkti lähistel toimunud intsidendi varju, mille kohaselt oli kinni võetud ja relva ähvardusel Venemaale viidud kaitsepolitseinik Eston Kohver (Kangro, 2014h).

27.septembril algatas Taavi Rõivas riigieelarve eelnõu, mida ta ise nimetas kindlustunde-eelarveks, mis pakub kõigile Eestis elavatele inimestele kindlustunnet, suuremat heaolu, teadmist, et riigi rahaasjad on korras, ning riigi julgeolek garanteeritud (reform.ee).

Juba suve hakul Riigikogus esimese lugemise läbinud kooseluseaduse eelnõu algatas ühiskonnas üsna suure emotsionaalse potentsiaaliga teema arutelu. Reformierakond, eesotsas peaministriga, kaitses 2.oktoobril toimunud valitsuse pressikonverentsil oma seisukohta, et kooseluseadus tuleks parlamendis vastu võtta hoolimata osa inimeste tugevast vastuseisust.

9.oktoobril 2014 võeti kooseluseadus Riigikogus vastu napi häälteenamusega (Kangro, 2014i).

Selgelt polariseeritud diskussiooni rahvusteemadel vallandas oktoobri lõpus skandaal, mis kerkis esile seoses rahandusminister Jürgen Ligi Facebooki postitusega, milles ta solvas haridusminister Jevgeni Ossinovskit. 26. oktoobril astus Ligi ministri kohalt tagasi ja uueks rahandusministriks sai senine peaministri nõunik Maris Lauri. Järgmine vangerdus ministrite osas toimus 17. novembril seoses välisminister Urmas Paeti siirdumisega Brüsselisse. Rõivas esitas välisministriks Keit Pentus-Rosimannuse ja keskkonnaministriks sai Mati Raidma (valitsus.ee).

17. novembril jõudsid peaminister Taavi Rõivas ja Soome peaminister Alexander Stubb kokkuleppele ühise gaasi infrastruktuuri võtmeküsimustes: valitsusliidrid otsustasid, et gaasitorud ühendatakse ja taristu rajatakse hiljemalt 2019. aastaks (valitsus.ee).

19. novembril võeti Riigikogus vastu sotsiaalloolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus ehk töövõimereform.

Novembris 2014 alustas Reformierakond jõuliselt eelseivate Riigikogu valimiste kampaaniat, mille sõnumiks oli “Kindlalt edasi!” ning novembris jõudis meediasse Taavi Rõivase valimiskampaania reklaamklipp, mille filmimispaigaks oli Ämari lennubaas. Antud reklaamklipp tekitas avalikkuses segadust ning aktualiseeris küsimuse poliitiku ja valitsusjuhi eetikast.

Detsembris viibis Taavi Rõivas koos Eesti ärimeeste delegatsiooniga visiidil Ameerikas, kus keskenduti kolmele valdkonnale: majanduskoostöö, Eesti-USA kahepoolsed suhted ja julgeolek. 10. detsembril kohtus Rõivas USA asepresidendi Joe Bideniga ning arutati USA vägede kohalolekuvõimaluste suurendamist Eestis (valitsus.ee).

10. jaanuaril 2015 toimus Reformierakonna üldkogu, mille raames Taavi Rõivas esitles oma visiooni uuest Põhjamaast ning tõi välja maksukava ja sissetulekute kasvatamise strateegia viis põhisuunda, mida ta oli varem tutvustanud Postimehe arvamuses 12. novembril 2014 (Rõivas, 2014).

2015. aasta alguses käis peaminister Rõivas veel mitmel olulisel välisvisiidil. Jaanuaris toimunud välisvisiitidel Gruusiasse ja Ukrainasse, kohtus Rõivas mõlema riigi presidentide ja peaministritega ning visiidi eesmärgiks oli avaldada mõlema riigi valitsustele toetust nende püüdlustes juhtida oma riiki demokraatia suunas. Veebruaris toimus töövisiit Luksemburgi ja 21. veebruaril viibis Rõivas Ukraina presidendi Petro Porošenko kutsel Kiievis Maidani aastapäeva mälestusüritustel.

Kui 2014. aasta märtsi alguses ei toetanud Rõivase kandidatuuri Postimees *online* gallupi järgi 88 protsenti küsitletuist (Sulbi, 2014), siis paar kuud hiljem selgus Turu-uuringute ASi küsitlusest, et värsket peaministrit toetab üle 40 protsendi vastanutest (Koch, 2014). Novembris 2014 Rahvusringhäälingu poolt tellitud küsitluse järgi soovis Rõivast peaministritoolil näha 27 protsenti vastanutest, veebruaris 2015 osutus Rõivas küsitluse järgi küll kõige populaarsemaks peaministrikandidaadiks, kuid tema toetusprotsent oli langenud 19le protsendile (Kook, 2014a).

Riigikogu valimistel kandideeris Rõivas Harju- ja Raplamaa valimisringkonnas ja kogus seal 15862 häält (reform.ee). Riigikogu valimised võitis Reformierakond (30 mandaati) ja alustas koalitsioonikõnelusi SDE, IRL'i ja Vabaerakonnaga. 21.märtsi Reformierakonna koosolekul otsustati jätkata võimuliidu moodustamise kõnelusi ilma Vabaerakonnata. 38 päeva kestnud koalitsioonikõneluste tulemusena moodustati RE, SDE ja IRL'i koalitsioon. Kolmikliit allkirjastas koalitsioonileppe ning Taavi Rõivase teine valitsus astus ametisse 9. aprillil 2015 (valitsus.ee).

Minitriportfellide jagunemine: RE – 7, SDE ja IRL kumbki 4 kohta.

Reformierakonnast kuulusid uude valitsusse lisaks peaministrile veel välisminister Keit Pentus-Rosimannus, majandus- ja taristuminister Kristen Michal, maaeluminister Urmas Kruuse, siseminister Hanno Pevkur, haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi ja riigihaldusminister Arto Aas. Sotsiaaldemokraatlikust Erakonnast kuulusid valitsusse kaitseminister Sven Mikser, tervise- ja tööminister Rannar Vassiljev, väliskaubandus- ja ettevõtlusminister Urve Palo, kultuuriminister Indrek Saar. Isamaa ja Res Publica Liidust kuulusid valitsusse justiitsminister Urmas Reinsalu, keskkonnaminister Marko Pomerants, rahandusminister Sven Sester ja sotsiaalkaitseminister Margus Tsahkna (valitsus.ee).

2. Töö eesmärk ja uurimisküsimused

Meedia auditooriumi arvamust poliitiku kohta mõjutab oluliselt tema representatsioon ehk kajastamine ajakirjanduses. Käesolevas töös on käsitluse alla Taavi Rõivase kui poliitiku representatsioon Postimees *online*'is. Töö eesmärgiks on teada saada, kuidas representeerib Postimees *online* Taavi Rõivast tema peaministri ametiajal. Selleks esitan järgmised uurimisküsimused:

Kuidas representeerib Postimees *online* peaminister Taavi Rõivast?

- Kes ja milliseid hinnanguid annavad?
- Milliste sündmustega seoses antakse Taavi Rõivasele hinnanguid?

Kuidas suhestatakse Taavi Rõivast teiste oluliste tegutsejatega poliitilisel väljal?

- Millisena kujutatakse Taavi Rõivase rolli Reformierakonnas?
- Kuidas suhestatakse teda teiste poliitikutega?
- Kuidas suhestatakse teda rahvaga?

Millistes rollides Taavi Rõivast kujutatakse (muuhulgas, kas teda kujutatakse ka mittepoliitilistes rollides, nt hobide, eraeluliste suhete jms kaudu)?

3. Valim ja meetod

Antud bakalaureusetöös on uurimise all Postimees *online* 'is ajavahemikul 19.veebruar 2014 - 9.aprill 2015 ilmunud artiklid, milles mainitakse Taavi Rõivase nime. Lisakriteeriumiks oli analüüsitava artiklite puhul hinnangu olemasolu Rõivasele. Hinnang oli olemas sellistes artiklites, kus kasutati Taavi Rõivase iseloomustamisel emotsionaalselt laetud omadussõnu (näiteks: kohusetundlik, töökas, pühendunud jne), kus öeldi otsesõnu välja, et tema tegevus millegi suhtes oli hea/halb (näiteks: koolikülastused ja LNG terminalist loobumine).

Käesoleva bakalaureusetöö analüüsiperioodiks valisin ajavahemiku 19.veebruar 2014 - 9.aprill 2015. Nimelt levisid 2014 a. veebruari keskel meedias uudised üheksa aastat valitsust juhtinud Andrus Ansipi tagasiastumise plaanidest ja spekulēriti selle üle, et peaminister võib oma tagasiastumisest teatada vabariigi aastapäeva kõnes. Uueks kandidaadiks pakuti meedias Siim Kallast, kellele 21.veebruaril Reformierakonna erakorralisel koosolekul otsustati anda volitused uue valitsuse moodustamiseks. Postimees andis eelseisva peaministrivahetuse valguses ülevaate, keda ministritest võtta ja keda jätta (Koch, 2014). Artiklis oli konkreetne hinnang sotsiaalminister Taavi Rõivasele seoses valitsuse vahetusega ja seetõttu sai antud artikli ilmumise kuupäev bakalaureusetöö ajaperioodi määramisel otsustavaks. Antud töö uurimisperiodi lõppu tähistab Taavi Rõivase teise valitsuse ametisse astumise kuupäev - 9.aprill. 2015.

Uuritavaks persooniks on valitud peaminister Taavi Rõivas, kuna tegemist on noore poliitikuga, kes asus ootamatult ametisse, millel on ühiskonnas institutsionaalselt tähtis roll. Tähelepanuväärsena ei näe antud töö autor mitte niivõrd peaministri vanust (Eesti lähiajalos on olemas näide Mart Laari näol, kes sai peaministriks 32-aastaselt), vaid huvi pakub pigem see, et tegemist on nn uue põlvkonna poliitikuga, kellel puuduvad töö - ja juhtimiskogemused teistes valdkondades. Samuti muudab uuritava periodi huvitavaks asjaolu, et esmalt asus Rõivas juhtima 11 kuuks nn vahevalitsust ning periodi sisse jäävad ka 2015.aasta riigikogu valimised.

Väljaannetest on valitud Postimees *online* põhjusel, et tegu on ühe enimjälgitava uudisteportaaliga delfi.ee kõrval, mis lisaks on lugejate poolt ka usaldatav (MeeMa 2014). Sellest lähtuvalt eeldan, et portaalis esitatav peaministrit puudutav argumentatsioon on esmatähtis võrreldes teiste uudisteportaalidega.

Bakalaureusetöö autor viis läbi märksõna otsingu Postimees *online* otsingumootorit rakendades, otsisõnadena kasutati 'taavi rõivas' (522 vastet antud periodil). Uurimisest jäid välja uudised ja artiklid, mis ei sisaldanud otsest hinnangut peaminister Taavi Rõivasele, samuti Rõivase enda poolt kirjutatud arvamused, temaga seotud pildidgaleriid ja

karikatuurid. Välja on jäetud ka meelelahutuslikud ja spordiga seotud artiklid. Valimisse kuulub 76 artiklit (artiklite nimekiri on toodud töö lisas 1).

On oluline välja tuua, et hoolimata uurimismaterjalile seatud kriteeriumidest, oli vaja langetada valimi valikul ka mitmeid kordi autoripoolseid subjektiivseid otsuseid, kas artikkel analüüsiühikuks võtta või mitte. Analüüs ei püüa niivõrd saada teada „tõde“ sotsiaalse reaalsuse kohta, vaid uurib viise, kuidas keelt kasutatakse erinevate reaalsuse kujutiste edastamiseks.

Bakalaureusetöös on valimisse kuuluvaid artikleid uuritud kvalitatiivse tekstianalüüsi meetodil. Selleks võtsin aluseks uurimisküsimused ning jälgisin nende fookuses seisvaid aspekte (kes ja milliseid hinnanguid annavad; kuidas suhestatakse Rõivast teiste poliitväljal tegutsejatega; millistes rollides Rõivast kujutatakse) Postimees online'is vaadeldud perioodil Rõivasega esilekerkinud sündmuste lõikes. Esmase uurimise tulemusel jõudsin järeldusele, et peamiselt on valimisse kuuluvad artiklid seotud teatud konkreetse sündmusega, mis on otseselt või kaudselt Taavi Rõivasega seotud, milles ta ise osales või mille viimane ise initsieeris. Antud sündmused on ülevaاتlikult välja toodud kronoloogilises järjekorras 1.5. peatükis.

Bakalaureusetöö analüüsifookus on seatud sellele, millisena kujutatakse Taavi Rõivast teiste poliitikas osalevate subjektide suhtes (teised poliitikud, teised erakonnad, koalitsioon ja opositsioon, rahvas kui poliitika subjekt jne). Kui artiklis on nimetatud lisaks Taavi Rõivasele ka teisi subjekte, siis on võetud lähema vaatluse alla see, millisena nende omavahelist suhet kujutatakse (näiteks: Alexander Stubb, Jürgen Ligi). Samuti on uuritud Taavi Rõivasele ja tema tegevusele antud hinnangute ja hoiakute tonaalsust (positiivne, negatiivne, neutraalne). Positiivseks või negatiivseks hinnati artiklit siis, kui oli kasutatud sõnu ja väljendeid (ka kõnekujundeid), mida võis käsitleda kas positiivse, negatiivse või neutraalsena (näiteks: hädakandidaat, poliitbroiler).

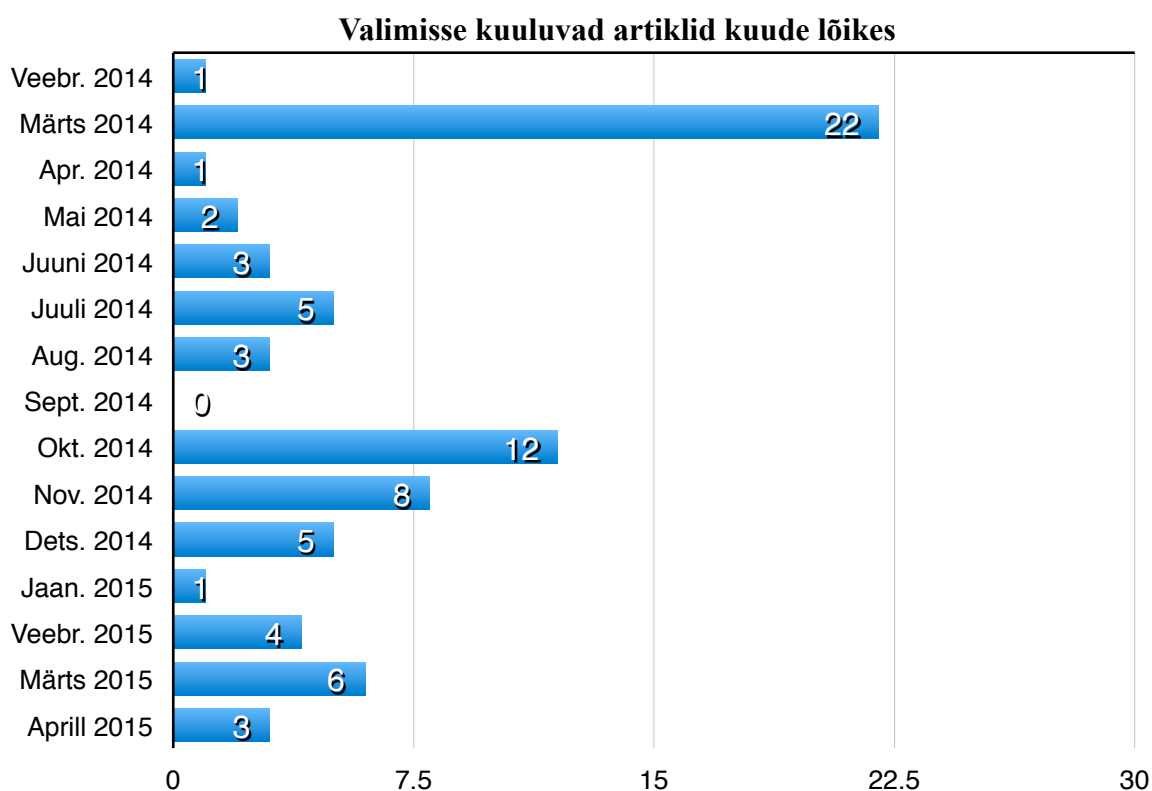
Taavi Rõivase rollide puhul peeti võimalikuks, et teda esitatakse lisaks poliitilistele rollidele (peaminister, reformierakondlane, noorpoliitik, jms nimetused) ka mittepoliitilistes rollides (nt kirjutatakse tema hobidest, eraelulistest suhetest jms.).

Kvalitatiivse sisuanalüüsi puhul on kitsaskohaks subjektiivsus, sest tulemused põhinevad peamiselt autori tekstitõlgendustel. Samuti on uurimistöös valim väike ja tegemist on vähese üldistatavusega. Kuna meediatekstid on mitmetähenduslikud - erinevad autorid ja lugejad omistavad tekstidele erinevaid tähendusi - püüab autor siiski välja selgitada, millist tähendust antud tekstid tõenäoliselt publikule esitavad.

Kvalitatiivsed uuringud on suunatud inimeste kogemuste, arusaamade ja tõlgenduste mõistmisele, andmete kogumisel eelistatakse meetodeid, mis võimaldavad säilitada uuringus osalejate keelekasutuse eripära ning aitavad anda inimestest, sündmustest või ilmingutest tervikliku, rikka ja detailirohke pildi (Laherand, 2008: 24).

4. Uurimistulemused

Analüüsiperioodi jooksul (19.veebruar 2014 - 9. aprill. 2015) ilmus Postimees *online*'s kokku 76 artiklit, milles anti Taavi Rõivasele hinnanguid (vt Joonis 1). Artiklitest 23 olid arvamused, 4 olemuslugu, 4 uudist, 8 juhtkirja, 33 kommentaari/repliiki ja 4 intervjuud. Arvamuslugusid ja hinnangulisi artikleid ilmus arvukamalt perioodi alguses, mil ilmselt sai Taavi Rõivas rohkem tähelepanu üllatusmomendi tõttu, mille tema esitamine peaministri kandidaadiks tekitas. Oktoobris ilmunud artiklite suurt arvu selgitab avalikku arutelu tekitanud kooseluseduse vastuvõtmine ja rahandusminister Jürgen Ligi tagasiastumine.

Joonis 1. Analüüsiperioodi jooksul ilmunud hinnangulisi artikleid Taavi Rõivase kohta Postimees *online*'s (absoluutarvud).

Arvamuslugude puhul oli 11 korral autoriks ajakirjanik, 5 korral oli autoriks ekspert, 6 artiklit olid kirjutanud muud inimesed ja ühe arvamuse autoriks oli poliitik.

Kommentaari/repliiki autoriteks olid 29 korral poliitikut, 4 korral eksperdid ja 6 korral teised.

Poliitikute kommentaarid/repliigid jagunesid järgnevalt - REF- 10, SDE - 9, IRL - 6, KE - 3 ja Vabaerakond - 1.

Järgnevalt on esitatud Postimehes kajastust leidnud Taavi Rõivasega seotud/ seostatud sündmused avalikkusesse jõudmise järjekorras. Osad neist on liigitatavad nõ klassikaliste sündmuste alla – neil on selge algus ja lõpp ning lühiajaline kulg, teised on pigem pikemad protsessid, mille kajastus hõlmab mitut nädalat ja mille puhul on algust enamasti võimalik kindlaks teha, kuid puudub sündmuse selgelt markeeritav lõpp. Samuti on võimalik järgnevalt esitatud sündmuse liigitada selle alusel, millised on Rõivase enda poolt initsieeritud ja millised on sündmused, mille suhtes Rõivas peab peaministrina seisukoha võtma.

4. 1 Taavi Rõivase esitamine peaministri kandidaadiks

Antud bakalaureusetöös käsitletakse Taavi Rõivase peaministri kandidaadiks esitamist kui sündmust. Antud sündmuse puhul ilmus Postimees *online*'s, kogu uuritava perioodiga võrreldes, kõige arvukamalt hinnangulisi artikleid ja kommentaare.

Ajakirjanike üldine hoiak Taavi Rõivase suhtes on pigem negatiivse alatooniga ja äraootav. Peamisteks indikaatoriteks hinnangute andmisel on Rõivase vanus ning vähene juhtimis- ja töökogemuse puudumine teistes valdkondades. On ka positiivsema orientatsiooniga hinnang: Luik avaldab Rõivasele toetust, tuletades lugejale meelde, et meil on ka varem olnud noori ja edukaid ministreid.

“«Liiga noor!» «Kogenematu!» «Poliitbroiler!» Põhimõtteliselt on Taavi Rõivasel kõik kirjeldatud omadused ja just seetõttu tuleks talle võimalus anda! /.../ Kui Rõivasest saaks ka Reformierakonna esimees, siis parlamendis esindatud neljast erakonnast kolme juhiks nn poliitbroilerid /.../“ (Luik, 2014).

Viidatakse ka Rõivase ebaküpsusele.

“Varases keskeas poliitikule tähendab see aga «poliitbroileri» tiitlit: pärast ülikooli ainult poliitilised töökohad, kas ta päriselust üldse midagi teab? /.../ Võimalik, et Rõivasele oleks kasuks tulnud võtta veel mõni aasta poliitiliseks mehistumiseks.” (Kõiv, 2014).

Viidatakse sellele, et Rõivas püüab aktiivselt saavutada tipp-poliitiku staatust ja sellega kaasnevat tuntust ning peaministri kandidaadiks esitamises näeb Rõivas väljakutset, mis aitab ellu viia tema isiklikku poliitilist ambitsiooni. Mitmel korral räägitakse Rõivase enesekindlusest ja sihikindlusest - tal on kindlad eesmärgid ja piisavalt pühendumust, et nendeni jõuda.

“Majas räägitakse, et reisib liiga palju. /.../ Samas Rõivas jõuabki ehk rohkem – särav ja aktiivne, Reformierakonna kõige kõrgemasse tippu pürgiv mees. Sotsiaalministri

koht on tema hüppelaud, mitte südamesoov. Ent tema **pühendumust** tunnustatakse vanadekodust erahaiglateni.” (Koch, 2014e).

“/.../ **kui tal on eesmärk, siis on tal ka strateegia ja taktika, kuidas ja kellega selleni jõuda.** /.../” (Kõiv, 2014).

Vastuolulised on hinnangud Rõivase positsioonile Reformierakonnas - ühelt poolt peetakse teda enesekindlaks isiksuseks, riskijaks, kes peaministrina võib hakata eirama erakonna sisedemokraatiat, teisalt aga sildistatakse Rõivas noorpoliitikuks, kes tegutseb vastavalt erakonna tagatoa dünaamikale.

“/.../ Rõivasele meeldib langetada **enesekindlaid otsuseid ja riskida**. Tema tõstmine peaministriks võib olla **riskantne valik** ka Reformierakonnale: talle nimelt **ei meeldi**, kui teda **kamandatakse**. Temas on **ansiplikku enesekindlust ja ta valdab demagoogia meistriklassi**.” (Ammas, 2014).

“/.../ kuid kui vana kaardivägi erakonda kolmapäeva hommikul alt vedas, **tuli ette astuda**. Sest nii ju **tublid poisid** teevad.” (Kõiv, 2014).

Vaatamata eeldatavatele puudustele peab ajakirjandus värsket peaministrit arenemisvõimeliseks ning väljendab positiivset üllatust Rõivase kompetentsi osas.

“/.../ vastustemaratoni riigikogu ees oli **lootustandev**, ent tal seisab ees valitsuse kui meeskonna **juhtimine**, ja seda **mitte just kõige soodsamates oludes**.” (Juhtkiri: valitsuse kehvad..., 2014).

Rõivasele omistatakse uue põlvkonna poliitiku roll, kes on kohanenud muutustega poliitilisel väljal ning on teadlik esinduslikkuse olulisusest poliitilise ja sotsiaalse kapitali kogumisel.

“Mikser koos peaministriks kinnitatava Taavi Rõivasega esindab Eesti poliitikas professionaalide tulekut, kel pole nõukogude aja taaka, kes **märkavad** palgata oma **veenvuse kinnistamiseks stiliste**.” (Koch 2014a).

Politoloogide hinnang Rõivase kandidatuuri esitamisele oli negatiivne. Leiti, et Rõivase näol ei ole tegemist tipp-poliitikuga, vaid hädakandidaadiga, kelle toetus on küsitav ning viimasel puudub kompetents, autoriteet ja aktsepteeritus teiste poliitikute hulgas.

“Saartsi hinnangul **ei kuulu** eile ootamatult Reformierakonna valitsusjuhi **tagavarakandidaadina** välja käidud Taavi Rõivas poliitika **esiliigasse** ega pruugi saada **piisavat toetust**. Sotsiaalminister Taavi Rõivas tuli peaministriks kandidaadiks **tõelise musta hobusena** ja pole praeguseks just **ülearu positiivset vastukaja** pälvinud,/.../Saarts nimetab Rõivast **hädakandidaadiks**.” (Sulbi, 2014b).

“/.../ ma ei ole kuulnud, et Taavi Rõivast peetakse Eesti tipp-poliitika esiliigasse kuuluvaks poliitikuks, vähemalt täna /.../ see kvaliteet, mida peaministrilt nõutakse, ei ole ainult tehniline-poliitiline kompetents, vaid ka teatud autoriteet ja aktsepteeritus teiste poliitikute hulgas.” (Sulbi, 2014b).

Samuti vihjatakse sellele, et Rõivas ei ole piisavalt väärikas asendus kogenud poliitikutele. Rõivase kanditatuuri esitamist peetakse kas Reformierakonna nõrkuseks väärikate valikute vähesuse tõttu või siis sobilikult tagatoast manipuleeritava marioneti ettelükkamiseks.

“/.../ ehkki Reformierakonna senise esimehe Andrus Ansipi favoriid, ei ole temal ühtki neist omadustest, mida Kallase puhul peaministri kandidaadile hädavajalikuna rõhutati – kogemus ja elutarkus. Noorus üksi pole muidugi puudus /.../“ (Juhtkiri: põgenev peaminister, 2014).

“Meil väga isemõtleva inimesega tegu pole.” (Kund, 2014).

“Küsimärk on uue juhi sõltumatuse, autoriteedi, võimete kohal. Kõik on aga põlvkondadevaheline poliitilise kapitali edasiandmise eeltingimused.” (Lobjakas, 2014a).

Poliitikutel päris ühest seisukohta Rõivase suhtes ei ole, domineerivad hämmeldus ja kahtlused, mida president hajutada püüab. Andres Tarandi arvates puuduvad Rõivasel vajalikud kogemused ja väljautlemiste põhjal võib järeldada, et Rõivas ei ole tipp-poliitikuna üldiselt tuntud.

“/.../ Rõivas on noorem tegelane ja minu arvates kuulub nii-öelda broilerite seltsi,» lausus ta. «Vanus üksi ja noorus üksi ei ole mingi faktor, aga loomulikult Kallasega võrreldes on tegemist on mingi teise maailmaga.» /.../Võib-olla Rõivas mängiks oma osa suurepäraselt välja, aga veendumust selles ei ole mitte kellelgi,» ütles ta.” (Kangro, 2014a).

“Taavi Rõivas on minu jaoks sedavõrd tundmatu suurus, et ma ei oska isegi kommenteerida.” (Kangro, 2014e).

President Ilves hindab Rõivast pühendunud ja kogemustega poliitikuks, kes tunneb huvi üksikasjade vastu ja omab talle kuuluvas valdkonnas suurt kompetentsi.

“/.../ kui hästi oli ta kursis Euroopa Liidu üksikasjadega. «Pärast seda meil on olnud üsnagi tehnilised arutelud valdkondades, mis alluvad temale, eriti tervishoiu küsimustes. Nii et ma tõesti imetlen tema kompetentsust,» lausus Ilves.” (Kangro, 2014b).

Rõivast ei peeta pädevaks ega sobilikuks kandidaadiks. Avaldatakse arvamust, et Rõivasel puudub nii rahva kui erakonna toetus.

“/.../ Taavi Rõivasel puudub suurem toetajaskond isegi omaenda erakonnas /.../ Seega on peaministriks saamas mees, kellel pole toetust isegi mitte enda erakonnas, rääkimata toetusest rahva seas.” (Sudak, 2014).

Oli ka negativismi ilminguid, mis välistavad isegi võimaluse, et peaministrist ja valitsusest asja võiks saada.

“Muidugi, ta pole õige peaminister ja see pole õige valitsus ka. See on lihtsalt ajutine kohatüide ja mida vähem ta teeb, seda vähem teeb ta tõenäoliselt kahju.” (Veskimees, 2014).

Kuid oli ka arvamusi, mille kohaselt nähakse Rõivast kui lootustandvat tulevikupoliitikut, kes peaministriametiks veel arenema ja kasvama peaks. Samas kõlab ka noote, et Rõivas ei ole väärikas asendus kogenud poliitikutele.

“Ma valiksin heameelega Taavi Rõivase europarlamenti järgmise koosseisu saadikuks, temast on viimastel päevadel palju head kuulda olnud. Aga oma vabariigi valitsuse eesotsas oleksin tavakodanikuna soovinud näha Siim Kallast.” (Reichardt, 2014).

Reformierakondlaste suhtumine ja hoiak Rõivasesse oli ootuspäraselt positiivne.

Rõivast peetakse sobilikuks peaministri kandidaadiks - ta on kiire taibuga, ei tee ainuisikulisi otsuseid, vaid peab vajalikuks leida konsensus. Seppik peab Rõivast heaks valikuks ja vaatamata noorele eale, arenemisvõimeliseks ning tasakaalukaks poliitikuks, kes ei alaväärista oma poliitilisi vastaseid ega kasuta ebaeetilisi võtteid.

“See on hea valik. Ja üks aeg näitab. Nagu ta ise on öelnud: vanus on mööduv nähtus. Kogemus ja autoriteet tuleb veel juurde /.../ Rõivas on väga töökas /.../ väga kiire mõtlemisega. Kolmandaks, ta ei kipu prauh-prauh otsuseid tegema, vaid küsib nõu ja kooskõlastab seisukohti. /.../ Ta on selleks valmis küll. /.../ Ta on üldiselt küllalt terav, aga peab oma vastasest lugu ja altlööke ei harrasta.” (Männi, 2014b).

Märt Rask kiidab Rõivast, hinnates viimast vastutustundlikuks, empaatiavõimeliseks, kohusetundlikuks, tõsiseks, andekaks poliitikuks, kellel on kindel siht silme ees. Rask usub Rõivase võimekusse ja arenemisvõimesse, samuti viitab Rõivase ambitsioonile tõusta karjääriredelil.

“/.../ Rõivas tuli ministri nõunikuks 18-aastase noore poisina ning tegemist oli tol ajal ja Raski hinnangul ka siia maani väga vastutustundliku ja väga enda ninast kaugemale vaatava andeka noore poliitikuga /.../ Ma tean Taavit kui äärmiselt kohusetundlikku ja vastutustundlikku, tõsist, võib-olla liialt tõsist inimest. Kui tema peaministriks saamine ei juhtu nüüd, siis juhtub see kunagi tulevikus,» lausus ta.” (Einmann, 2014c).

Andrus Ansip iseloomustas Taavi Rõivast:

“/.../ noor, energiline, kogemustega, kiire reaktsiooniga, võimeline väga suuri materjale kiiresti läbi töötama. Tal on hea võime eristada kiiresti olulist ebaolulisest.” (Kangro 2014f).

Nii Ansipi kui Jürgen Ligi hinnagul on Rõivas igati kompetentne ja piisavate kogemustega poliitik.

“«Taavi on olnud kogu aeg olemas, tal on olemas erasektori kogemus ja ta on olnud riigivalitsemises tegev, peaministri kantseleis tööl ning minister, üks ta häid omadusi on alati olnud see, et ta oskab nõu küsida ja kuulata ja kui seda anda kriitikana, siis ta ei solvu. Ta paistab liiga noor, aga ta kogemus on tegelikult olnud hästi praktiline, ta ilmavaade on olnud hästi mõistlik, see on ka mingi küpsuse näitaja, kui inimene tõesti oskab olla tänulik mõtete eest ja loomulikult ka ise vaielda.” (Sulbi 2014a).

“«Taavi Rõivas on poliitikas tegev olnud aastaid ja aastaid. Ta on üks nendest suhteliselt vähestest, kes saanud isikumandaadiga riigikokku. /.../ Rõivasel on üks tugevamaid mandaate/.../” (Teder 2014a).

Kui analüüsida antud sündmuse puhul Rõivase suhestamist Reformierakonnaga, siis joonistub selgelt välja, et Rõivas täidab talle antud ülesannet, mille erakonna juhtkond on üksmeelselt otsustanud.

“Juhatas asus seisukohale, et Taavi Rõivas on parim.” (Kangro 2014f).

“Üksmeelselt otsustati, kes võtab selle ülesande enda kanda.”(Männi, 2014b).

“/.../ kuid kui vana kaardivägi erakonda kolmapäeva hommikul alt vedas, tuli ette astuda. Sest nii ju tublid poisid teevad.” (Kõiv, 2014).

Postimehe juhtkiri vihjab, et otsuseid tehakse ikkagi nn tagatoas ja Rõivas on ainult erakonna esindusisik, kes otsuseid ellu viib. Sellega hinnatakse Rõivas sõltuvaks oma erakonnast. Rõivast sildistatakse troonipärijaks, kroonprintsiks ja Ansipi favoriidiks.

“/.../Reformierakonna vanad tugisambad seisavad Rõivase selja taga ja kujundavad valitsuse nägu tugevamalt kui kunagi varem /.../” (Juhtkiri: valitsus või..., 2014).

“«Kelle nägu on Taavi Rõivas ja Reformierakond, on tegelikult teada - see on Andrus Ansipi nägu./.../ ütles ta need samad kolm asja, mida oli öelnud enne Andrus Ansip.” (Kund, 2014).

Kokkuvõtteks võib öelda, et Taavi Rõivase ootamatu peaministri kandidatuur ja ametisse astumine pälvis avalikkuse poolt erinevaid hoiakuid. Ajakirjanike hinnagud olid pigem negatiivsed ja äraootavad. Rõivast sildistati küll mitmel korral poliitbroileriks, kellel puuduvad, vastavalt noore poliitiku stereotüübile, vajalikud kogemused ja poliitiline küpsus,

kuid samas tõsteti teda esile kui aktiivset, enesekindlat, ambitsioonikat uue põlvkonna poliitikut. Teiste poliitikute arvates napib Rõivasel oma vanuse tõttu kogemusi, aga samas kiidetakse Rõivase pühendumust. Võttes vaatluse alla rahva suhtumine värskesse peaministrisse, siis alguses oli toetus madal - 7% (Sulbi, 2014), mille võis mingil määral tingida Rõivase üldine vähenenud tuntus tipp-poliitikuna. Negatiivse hoiakuga kommenteerivad Rõivast eksperdid/politoloogid, kelle sõnul on Rõivase näol tegemist hädakandidaadiga, kellel puudub autoriteet, kompetents ja aktsepteeritus teiste poliitikute seas ning viidatakse Rõivasele kui Reformierakonna marionetile.

Erakonnakaaslaste hinnangul on Taavi Rõivas kompetentne, aktiivne, poliitiliste kogemustega, äärmiselt vastutus- ja kohusetundlik, empaatiavõimeline, töökas, arvestav, tasakaalukas, andekas ja ambitsioonikas poliitik. Noorust ei näe reformierakondlased Rõivase puhul puudusena, kuna selle korvab praktiline kogemus. Samuti võib välja lugeda, et Rõivas on oma erakonnale lojaalne.

4. 2 Taavi Rõivase ametisseastumise kõne

24. märtsil esitas Rõivas Riigikogus ametisse astumise kõne, mis tekitas järjekordse suurema arvamustelaine. Rõivas ütles: *“/.../ Eestil ei ole vaja «suurt narratiivi» ja ainus narratiiv, mida vajame, on lootus paremale homsele, mida igapäeval on ise võimalik ehitada /.../”* (Rõivas, 2014a).

Lauset tsiteeriti mitmes Postimehe aramusloos ja see leidis arvukalt vastukaja ka teistes väljaannetes. Peamiselt leiti, et kas peaminister ei suuda seada Eesti arengusihte ja on seetõttu sobimatu valitsust juhtima või leebemas variandis, et peaminister lihtsalt ei valda kirjanduslikku terminoloogiat. Järgnevalt toodud näidete puhul võib välja lugeda ka seda, et Rõivasel puudub reaalsustaju ümbritseva suhtes ja ta peab indiviidi isiklikku heaolu olulisemaks ühistest eesmärkidest.

“Kõmisevad sõnad, millel puudub sügavam sisu. Aga Reformierakonnal pole kunagi olnud suurt narratiivi, eesmärk on rikkaks saada /.../ «Õnnestunud riike» on küll kena eeskujuks tuua, paraku unustas peaminister oma unistustes, kus me elame ja kes on meie naaber. /.../ sellegipoolest võiks iseseisvas Eestis üles kasvanud peaminister mõtiskleda, mis on vabaduse hind. Ja alles siis põsed punge ajada.” (Soidro, 2014).

“Oletan, et Rõivas ei tahtnud väita, et rahvuslikku identiteeti ja järjepidevust pole vaja. Oli lihtsalt väike terminoloogiline segadus. Peaminister ei ole ju kirjandusnimene. Üleüldse on tema positsioon selles loos pisut fiktiivne, sest rangelt võttes on Rõivas ju jutustaja. /.../ Küsimuseks jääb loo autorlus.” (Vaino, 2014).

Tsitaadi viimane lause võtab selle hinnangu tabavalt kokku - Rõivas on erakonna esindushääl ja tema positsioon fiktiivne. Ka kõne esitamistiili võrreldi Ansipi omaga:

“Taavi Rõivas on Andrus Ansipi õpilane – troonikõne oli esitatud samasuguse intonatsiooniga, nagu seda tegi tema eelkäija.” (Soidro, 2014).

Mikseri hinnangul propageerib Rõivas vaid isiklikku ja majanduslikku heaolu, mõistmata, et nii kaovad silmist suured kontsentreeritud sihid meie rahva kestma jäämiseks.

“Kui mõtleme, et jääme selle juurde, et iga Eesti inimene saaks endale uue iPhone'i, siis see ei ole paraku narratiiv, mis ühendaks rahva ja paneks ühiskonna samas suunas liikuma.” (Teder, 2014g).

Peaministrikandidaadi ametisseastumisekõne valguses nähakse Rõivast tugevalt sõltuvana Reformierakonnast, ta on erakonna esindusisiku rollis ning Rõivase positsioon on fiktiivne. Heidetakse ette, et Rõivase tekst on sisutühi ning kõne esitamistiil on sarnane Andrus Ansipi omaga. Rõivast iseloomustatakse kui kogenematut poliitikut, kellel puudub reaalsustaju ümbritseva suhtes ning kes peab indiviidi heaolu olulisemaks ühistest eesmärkidest.

4. 3 Taavi Rõivas keelab Tallinna TV esindajatel valitsuse pressikonverentsil osalemise

“«Ma olen ka varem välja öelnud, et mina ei pea Tallinna Raepressi väljaantavaid kanaleid ajakirjandusväljaanneteks ja omalt poolt Eesti Vabariigi peaministri ja ka Tallinna kodanikuna mina nendega koostööd teha ei taha ja ma kutsun ka teisi üles mitte kaasa aitama sellele, et maksumaksja raha väärkasutatakse Tallinna linnas,» lausus Rõivas” (Teder, 2014). Suhtekorraldaja Raul Kalev hindab Rõivast ülbeks ja arrogantseks, ennasttäis isikuks. Juba Kalevi pöördumine arvamusoos (Härra Rõivas) näitab, et Rõivas nagu omistaks endale rohkem võimu ja arvab, et võib taolisi otsuseid läbimõtlematult ja ainuisikuliselt teha. Kalev süüdistab Rõivast demokraatiapõhimõtete eiramises, demagoogitsemises ja venekeelse elanikkonna sildistamises ning ignoreerimises.

“Härra Rõivas, kas poleks aeg nii poliitilisel tasandil otse välja öelda, et asi pole tegelikult mitte Tallinna TVs. /.../ See, mida teie, härra Rõivas, ju tegelikult öelda tahate, on ju selgemast selgem: see pool Tallinna elanikest, kellest suurem osa on venekeelsed, ei vääri, et nende hääl Eestit juhiks. /.../ Ja kui Tallinna TVd ei sobi vaadata ega neile intervjuud anda põhjusel, et see on venemeelsete häälteel püsiva vastaspartei propagandakanal, siis tuleks ka valitsuse pressikonverentsil kenasti hääl puhtaks kõhida ja selgelt need viis sõna välja öelda: venemeelsetel pole Eestis demokraatlikke õigusi. Jõudu!” (Kalev, 2014).

Kriitikat Rõivase käitumise ja väljaütlemise kohta avaldasid ka reformierakondlased, heites talle ette ainuisikulist ja isikliku meeldivuse järgi otsustamist, subjektiivset sallimatust ja samuti emotsionaalsust, kogenematust ning läbimõtlematust. Nii kommenteerisid Postimehes Rait Maruste ja Igor Gräzin:

“Ma arvan, et see ei olnud kõige parem otsus /.../ Ei ole peaministri asi, kuigi talle ei pruugi [TTV] meeldida, hakata niimoodi ainuisikuliselt talitama, ja lihtsalt meeldimise järgi välja visata ei ole sõna- ja meediavabaduse koha pealt õige tegu /.../ Rõivase otsust jätta TTV Stenbocki maja ukse taha seletada tema kogenematusega peaministri ametis.” (Pullerits, 2014).

Avalikult avaldas oma toetust Rõivasele Keit Pentus-Rosimannus, kelle väljaütlemise põhjal võib väita, et ta peab Rõivast iseseisvaks, usaldusväärseks ja oma ametis kompetentseks, suhteliselt suurt võimu omavaks poliitikuks.

“Peale selle, et Tallinna TV ei vastanud akrediteeringunõuetele, /.../ tegi keskkonnaministri arvates Rõivas õigesti, kui näitas, et ei tolereeri propagandakanalit /.../ Lisaks on tema sõnul Rõivasel õigus ise otsustada, kes teda intervjuuerida tohib.” (Männi, 2014a).

Postimees hindab antud skandaali valguses Rõivast julgeks, iseseisvaks ja otsekoheseks.

“Oma otsust ei kooskõlastanud ta teiste valitsusliikmetega ega koduerakonnaga. Kuigi Reformierakonnas on olnud juba pikemat aega selge seisukoht Tallinna TV-le intervjuusid ja selgitusi mitte jagada. /.../ Rõivase otsus oli sirge: ta ei soovi rääkida eestivaenuliku telejaamaga, mis tegeleb puhtalt Kremli propagandaga.” (Koch, 2014d).

Ajakirjanik Madis Järvekülg seab kahtluse alla peaministri pädevuse vaba ajakirjanduse toimimismehhanismide mõistmisel ja mõtestamisel. Samuti näeb Järvekülg Rõivase käitumise taga teatavat vastutustundetust ning tüstatab eetilise küsimuse.

“Iseküsimus on see, kui eetiline oli temast enda tekitatud probleemi lahendamise vastutus sõltumatu ajakirjanduse eneseregulatsiooni organile lükata. /.../ Ehk õppis peaminister üht-teist sellise organisatsiooni funktsioonide ja ajakirjandusvabaduse kohta.” (Järvekülg, 2014).

Tallinna TVga seotud skandaali puhul on hinnangud Rõivasele erinevad. Ühelt poolt heidetakse talle ette arrogantsust, subjektiivset sallimatust ja isepäist, läbimõtlematut käitumist, kuid teisalt tuuakse esile Rõivase otsusekindlus ja julgus. Kriitikat tuleb nii ajakirjanikelt kui erakonnakaaslastelt, kes leiavad, et Rõivase selline ainuisikuline otsustamine pole õige ja tuleneb ilmselt kogenematusest. Ainsana avaldas

reformierakondlastest peaministrile toetust Keit Pentus-Rosimannus, kes näeb Rõivast otsusekindla ja iseseisva juhina.

4. 4 Taavi Rõivase 100. päev peaministri ametis

Saja päeva möödudes Rõivase ametisse astumisest tegi ajakirjandus esimesed põhjalikumad kokkuvõtted. Rõivast iseloomustatakse kui aktiivset poliitikut, kes oma tegemisi ka aktiivselt eksponeerib.

*“Rõivase algusaega iseloomustab kõige paremini sõna **aktiivsus**: ta on olnud **erk välissuhtleja**, aga **sõitnud hoolega ka Eestis ringi**.”* (Koch, 2014d).

*“Ta on jõudnud käia **juba 12 välisvisiidil** ning kui pole parajasti see päev, mil jääda pildile koos Merkeli või Cameroniga, leiab kaamerasilm meie peaministri mõnes Eesti maakonnakeskuses ettevõtteid külastamas.”* (Juhtkiri: selgelt väljamängitud..., 2014).

Kiidetakse Rõivase kõrget kommunikatsioonivõimekust. Temas nähakse uue suhtlusstiiliga poliitikut, kes peab oluliseks asjade selgitamist, tehes seda viisakalt ja lugupidavalt. Viidatakse sellele, et Rõivas on mõistnud muutuste vajalikkust nii juhtimis- kui suhtlemisstiilis.

*“Ansipi-ajastut iseloomustav **üleolevus ja mõnitav toon on kadunud**. /.../ See on suur **edasimine**, arvestades, millise valitsuspoolse suhtlusstiiliga oleme harjunud viimased 6-7 aastat.”* (Teder, 2014e).

*“Pigem **väljapoole võnkuv** kui vana kooli Andrus Ansipi stiili – mõtleme-teeme-anname-teada – esindaja.”* (Koch 2014d).

Rõivast peetakse ajaga kaasas käivaks poliitikuks, kes suudab kohaneda poliitilise kommunikatsiooni väljal toimuvate muutustega. Rõivasele omistatakse selgelt uue põlvkonna professionaalse poliitiku roll.

*“Kas võime **Facebooki** üles panna, et homses lehes ilmub intervjuu värskel peaministriga? /.../ See on killuke näidet **täiesti uuest riigijuhtimisest**: pidev **müügimehe töö, rahvalähedus** (vähemalt näiliselt), igast sammust **pilt või teade sotsiaalmeediasse** /.../ Rõivas on **selgelt uue põlvkonna professionaalne poliitik** /.../ on seda tüüpi **riigijuht**, kes saadab sõnumeid sotsiaalmeedias ja annab pidevalt oma sammudest teada /.../ Ta on **nobe fotograaf** ja sama **nobe piltide ülesseadja sotsiaalmeediasse**.”* (Koch 2014d).

*“Rõivas on oma valitsuse **PR-mehe number üks** ning see roll on **edukaks** peaministriks kerkimisel praegusel ajal suhteliselt möödapääsmatu.”* (Juhtkiri: selgelt väljamängitud..., 2014).

Poliitikud, eesotsas Eesti Vabariigi presidendiga, kasutavad tänapäeval agaralt sotsiaalvõrgustikke ning “säutsuvad” julgelt ja aktiivselt kõikvõimalikel teemadel. Selline “suhtlemine” loob auditooriumile illusiooni nagu oleks peaminister Rõivas neile lähedal, kättesaadav ja avatud. Ühelt poolt on ajakirjanikud justkui rahul sellega, et peaminister oma tegemisi (sotsiaalmeedia vahendusel) eksponeerib, teisalt aga heidetakse talle ette nõ mulje loomist ja liigset keskendumist vaid välisele, pinnapealsele tegevusele, selle asemel, et tegeleda peaministritöö sisulise poolega. Viimasele vihjab ka Reinsalu ja Tamme.

*“Pildid sellest sugenevad ühismeediasse nagu **nõiaväel**. Kõik see pakub auditooriumile laias spektris võimalusi end valitsusjuhi päevakavaga seonduvalt välja elada: keda ei huvita kohtumiste **sisuline agenda**, saab süüvida küsimusse, **mis värvi sokke** Taavi kannab /.../ Samas on kõik seesugune ikkagi **pealisehitus** ning vundament on valitsuse **sisuline töö**.”* (Juhtkiri: selgelt väljamängitud..., 2014).

*“Taavi Rõivase kui valitsusjuhi **poliitilisest visioonist** on avalikkus kaugelt **vähem kuulnud**, kui igasugusest **eraelulisest tegevusest ja hobidest**.”* (Reinsalu: ministritest...2014).

*“Tihti ei saa enam aru, millega poliitikud tegelevad ja mida nad **olulistest asjadest arvavad**. /.../ perepäevikut pidav peaminister võib küll paljudele olla **eeskujuks**, kuid see **ei tohi segada juhtiva riigiametniku igapäevatööd**. Nii võib soovitud lähedus jääda vaid unistuseks /.../ Rõivast näidatakse **uue põlvkonna valitsusjuhina**, luues tema ümber ka **vahetumat õhkkonda**.”* (Tamme, 2014).

Rõivases nähakse juhti, kes on otsekohene, suudab ennast kehtestada, on iseseisev oma töös ja otsustamistes, seega sõltumatu Reformierakonnast.

*“/.../ **kehtestas** ta end teiste valitsusliikmete jaoks **juba esimestel** valitsuskabineti istungitel. Kui rahandusminister Jürgen Ligi kippus uue valitsuse avapäevil veidi ülemeelikuks minema, ütles Rõivas **otse**: «Jürgen, meil on siin tõsiseid teemasid arutada.» See andis ka valitsuse teisele poolele, sotsiaaldemokraatidele kohe alguses **kindlustunde**, et uus peaminister **ei soovi** vanade erakonnakaaslaste **sabarakuks ja käsutäitjaks** hakata.”* (Koch, 2014d).

Alltoodud näide viitab selgelt, et Rõivas oli oma ametiaja alguses tipp-poliitikuna suhteliselt tundmatu ja tema suhtes puudusid kindlad ootused.

*“/.../ et Rõivas oli **väga õige või pigem õige valik** ja ametis **pädevaks** hindas teda 44 protsenti vastajatest. /.../ **Rahva heatahtlikku suhtumist** võib seletada sellega, et **erilisi ootusi polnud**. /.../ Pigem **tuli Rõivas rahva ette sajatuste** – Rosimannuse-Michali koolkonna **broiler** – saatel ja sai end erksiniseid, mummulisi või punaseid sokke kandes **tõestama** hakata. Tal on oma **noorusest hoolimata** juba munitsipaalpoliitikuna välja kujunenud **truu toetajaskond** ja*

ametiaja esimesel päeval üllatasid Stenbocki majja külla tulnud Haabersti memmed Rõivast talle pühendatud luuletusega.” (Koch, 2014d).

Tsitaat näitab, et esialgu seisukoht Rõivase suhtes puudub või kaldub pigem noore poliitiku stereotüübile vastavalt olema negatiivne; hiljem osatakse pöörata tähelepanu vaid sellele, mis on erilised jooned tema väljanägemises; üllatusena tuleb teksti autorile see, et Rõivasel näib olevat truu toetajaskond ja on isegi grupp, kelle suhe Rõivasega on väga isiklik, mitteformaalne ja soe.

Hinnangud Rõivasele kui peaministrile ja valitsusjuhile on muutunud märgatavalt positiivsemaks. Teda iseloomustatakse kui aktiivset ja avatud suhtlusstiiliga juhti, kes peab vajalikuks asju selgitada, tehes seda viisakalt ja lugupidavalt. Samuti on ta end lühikese aja vältel suutnud tipp-poliitikuna kehtestada ning teda käsitletakse kui enesekindlat ja riigimehelikku iseseisvust omavat juhti. Rõivases nähakse uue põlvkonna poliitikut, kes on loonud uue juhikuvandi, viidates uuele juhtimis- ja suhtlusstiilile, mis rõhutab, et teeme teisiti ja läbipaistvamalt. Peaminister püüab saavutada rahvalähedust (näiteks sotsiaalmeedia abil). Samas heidetakse Rõivasele ette, et viimane tegeleb enese eksponeerimisega rohkem kui peaministritöö sisulise poolega ning rahvalähedus on pelgalt illusioon.

4. 5. Taavi Rõivase arvamused kooseluseaduse suhtes

Rõivas kaitses 2.oktoobri valitsuse pressikonverentsil seisukohta, et kooseluseadus tuleks parlamendis vastu võtta hoolimata osa inimeste tugevast vastuseisust. Avalik arvamus ning poliitiline initsiatiiv olid kooseluseaduse puhul konfliktis. TNS Emori uuringute kohaselt 67 protsenti Eesti elanikest ei toetanud «homoseksuaalse paari riiklikku tunnustamist perekonnana» (Einmann, 2014a).

Alltoodud näidete põhjal võib järeldada, et Taavi Rõivas on tolerantne, salliv ning enesekindel juht, kes ei tee otsuseid pelgalt avaliku arvamuse põhjal, vaid juhindub isiklikest väärtushinnangutest ja julgeb nende eest (vähemalt sõnades) seista.

“Ma olen peaministriga täiesti nõus: küsimus on, kui kõrgeks väärtuseks me peame sallivust, tolerantust – ma isiklikult arvan, et selle seaduseelnõu mahahääletamine oleks Eesti ühiskonnale tagasilöökk.” (Teder, 2014b).

“Hoolimata asjaolust, et küllaltki suur osa Eesti elanikke kooseluseadust ei poolda, toetan siinkohal täiel määral peaminister Taavi Rõivase arvamust, et poliitikutel on aeg-ajalt kohustus teha otsuseid, mis ei ole esmapilgul populaarsed.” (Realo, 2014).

Samas kritiseeritakse peaministrit, et viimane küll väljendab sõnades oma toetust vähemusele, aga näiteks ei osalenud ta kooseluseadust puudutaval debatil riigikogus. Lobjaka sõnul teeb peaminister suuri sõnu, mida viimane oma tegudes aga ei kinnita. Rõivas justkui pelgab otseselt vastanduda konservatiivsele avalikule arvamusele.

“Kus olid Rõivas ja Mikser? Miks jätsid nad kogu lava kolmeks tunniks Reinsalule diabolseks ähvarduseks: kui te minu taha ei ühine, ajan teid rahvahääletusega lõhki!” (Lobjakas, 2014b). *“Aga kus oli peaminister koos kolleegidega? Loodame, et järgmisel geiparaadil on nad kenasti seal, kuhu nad vähemalt sõnades kuuluvad – vähemuse eest väljas.”* (Lobjakas, 2014c).

Opositsioonipoliitik Savisaar annab peaministrile hinnangu, et viimane tegeleb ebaoluliste asjadega ja seda ka põhjusel, et erakond teda selleks sunnib.

“Reformierakond on ainus, kes on kooseluseaduse eest võitlema pannud erakonna esimehe ja peaministri Taavi Rõivase. Kas peaminister ei saaks oma aega targemini ja Eestile suurema kasuga kulutada?» imestas Savisaar. (Teder, 2014f).

Seoses kooseluseaduse vastuvõtmisega nähakse Rõivast tolerantse ja salliva poliitikuna, kes julgeb võtta vastu ebapopulaarseid otsuseid ning ei juhindu riigi juhtimisel pelgalt avalikust arvamusest. Kuid samas heidetakse ette, et peaminister justkui üheselt ei julge astuda vastu konservatiivsele avalikule arvamusele ja seista kaljukindlalt oma otsuste taga. Suhestamisel Reformierakonnaga viidatakse sellele, et Rõivas täidab erakonna poolt antavaid ülesandeid.

4. 6 Taavi Rõivase suhe tööhõivereformiga

Tööhõivereformist hakati rääkima 2012. aasta kevadel, siis oli sotsiaalministriks Hanno Pevkur. Sama aasta detsembri alguses sai sotsiaalministriks Taavi Rõivas, kes jätkas tööhõivereformi välja töötamist. 19. novembril 2014 võeti tööhõivereform Riigikogus vastu. Ajakirjandus käsitles Rõivast kui noort ja kogenematut poliitikut, kes vajaduse korral täidab talle osutatud ülesandeid.

“/.../ noor karjäär poliitik Taavi Rõivas, kelle kokkupuude sotsiaalteemadega piirnes ta oma sõnul küll vaid lasteaias tütre ja vanavanemate teemaga, kuid kelle südameseov istuda hoopis rahandusministri toolil /.../ Ministeriumi reformigrupi pealikuks oli partei vahepeal saatnud haritud ja eduka, kuid veel mitte ühtegi puuetega inimest oma silmaga näinud noorpoliitiku. /.../ Ma ei kiirustaks ka ministrit süüdistama, sest tema võib hetkel olla ka mitme erineva huvigrupi tankist.” (Kangro, 2014).

Tsahkna seab kahtluse alla peaministri kompetentsuse ja usaldusväärse.

*“Kui peaminister Rõivas ja kaks sotsiaalministrit räägivad, et puudega inimeste elu muutub oluliselt paremaks, aga samal ajal koguvad need, keda reform otseselt puudutab, allkirju töövõimereformi vastu, on **midagi valesti läinud. Kumba uskuda, kas ministreid või neid, keda reform konkreetselt puudutab?**” (Tsahkna, 2014).*

Rõivast iseloomustatakse kui ambitsioonikat, haritud ja edukat poliitikut, kellel samas puudub kokkupuude reaalse elu probleemidega ja kes karjääriredelil tõusmiseks on nõus läbima nõ etappe (ameteid), mis talle endale ei pruugi meelepärased olla. Rõivast representeeritakse kui noort poliitikut, kes täidab kuulekalt talle osutatud ülesandeid, kuid kellel puudub antud valdkonna suhtes kompetents.

4. 7 Valitsusliikme Jürgen Ligi väljaütlemine Ossinovski suhtes

22.oktoobril ETV saates «Foorum» osalenud rahandusminister Jürgen Ligi jagas oma muljeid Facebooki lehel. Muu hulgas nimetas Ligi haridusminister Jevgeni Ossinovskit oma kommentaaris «sisserändaja pojaks roosast erakonnast». Ligi väljaütlemine kutsus esile suure pahameeletormi ja peaministrilt oodati selget seisukohavõttu.

Sven Mikser soovitas Rõivasel Ligi välja vahetada. Ta ootas läbirääkimisi ja olukorra kiiret lahendamist. Mikseri ootused näitavad, et Rõivas on tema arvates iseseisva poliitikuna edasi arenenud, oma positsiooni tugevdanud, end peaministrina kehtestanud ning tõestanud, et suudab vastu võtta ka ebamugavaid otsuseid.

*“Ootamatult peaministriametisse astunud Taavi Rõivas ei olnud märtsikuus ilmselt **veel selles positsioonis**, et saanuks endale taolist liigutust **lubada**. Nüüd, kus peaminister on pisut enam **sisse töötanud**, võiks ta olla selleks sammuks **valmis**”.* (Kangro, 2014d).

*“Olukord võiks laheneda **liigse dramaatikata**, aga see eeldab peaministrilt **kindlat juhtimist**.”* (Kangro, 2014g).

Rõivas ei näinud esmalt põhjust Ligi tagasikutsumiseks ning pigem võttis kriitilise hoiaku antud teema poliitilistes huvides üleekspluateerimise ja rahvustevahelise konflikti õhutamise suhtes (Rõivas süüdistas Ligi..., 2014). Ajakirjandus leidis, et peaminister on vastutusest hoiduv venitaja. Paar päeva hiljem ilmus Postimehes artikkel pealkirjaga: *“Rõivas hoidub tüli lahendamisel meedia tähelepanust”*, vihjates peaministri otsustusvõimetusele ja lubaduste mittetäitmisele (Kangro, 2014g).

Ka president Ilves ootas Rõivaselt otsuse langetamist ja vastutuse võtmist, Postimees kirjutas:

*“Ilves väitis, et on sel teemal rääkinud nii **Rõivase** kui **Ligiga** ja et viimaste **otsustest sõltub** Eesti täitevõimu **usaldusväärsus** ja seda mitte ainult Eesti siseselt.”* (Kangro, 2014c).

Koalitsioonipartneri ja avalikkuse surve tagajärjel teatas Ligi 26. oktoobril, et astub tagasi. Urmas Reinsalu aga nägi Ligi tagasiastumises Rõivase saamatust, nõrkust ja juhtpositsiooni käestandmist.

“Taavi Rõivas püüdis kehtestada n-ö kehtestada Reformierakonna üle sotsiaaldemokraatide, aga see kukkus tal läbi, selle eest maksti Jürgen Ligi ministrikohaga, Taavi Rõivas on praegu valitsuse istungite juhataja Sven Mikseri juhitud kabinetis,» ütles Reinsalu.”(Sulbi, 2014d).

Antud sündmuse valguses võib kokkuvõtvalt öelda, et Rõivaselt oodati kindlakäelist juhtimist, iseseisvaid poliitilisi otsuseid ja kiiret lahendust olukorrale. Ligi tagasikutsumisega näitas Rõivas, et on võimeline iseseisvalt vastu võtma kaalukaid otsuseid. Kuid negatiivsena kumab skandaali puhul läbi peaministri seisukohamuutus olukorra suhtes - alguses ei näe Rõivas põhjust Ligi väljavahetamiseks, aga hiljem (venitades otsustamisega) muudab oma seisukohta. Ajakirjandus heidab peaministrile ette otsustusvõimetust ja seda, et Rõivas annab lubadusi, mida ta hiljem ei täida. Rõivasele on omistatud vastutusrikas otsustaja ja juhi roll.

4. 8 LNG terminalist loobumine

Peaminister Taavi Rõivas ja Soome peaminister Alexander Stubb jõudsid ühise gaasi infrastruktuuri võtmeküsimustes kokkuleppele: gaasitorud ühendatakse ja Balticconnector rajatakse hiljemalt 2019. aastaks.

Reimeri artiklitest jääb kõlama Taavi Rõivase kogenematus, vähene läbirääkimisoskus ja ilmselt ka mõningane aukartus kogenuma kolleegi ees, mis sundis teda vastuolude lahendamisel Eesti ärimeeste kahjuks positsioone loovutama. Samuti kumab läbi Rõivase üldsõnaline ebakonkreetne eneseõigustuspüüe, näidates kaotust hoopis teatava võiduna.

“Soome kogenud peaministril Alexander Stubbil piisas neljapäeval Brüsselis vaid põgusast koridorikohtumisest Taavi Rõivasega, et sundida noor ametivend Eesti huvidest loobuma. /.../Rõivas püüdis jätta muljet, et võitles oma kompromissettepanekuga merealuse Balticconnectori ehitamise eest. /.../ Selleks et kahe riigi suhetes vastuolusid tekitanud gaasiteemadega edasi minna, pidas Rõivas õigeks loobuda LNG terminalist. /.../ Peaministrite tehtud avaldused olid piisavalt üldsõnalised, mis ei võimaldanud nende sisust kuigi palju aru saada.» (Reimer, 2014c).

“Paldiskisse LNG terminali kavandavale Alexelale keeras selja peaminister Taavi Rõivas, kui asus Eestile nii olulist rajatist sisutute põhjendustega hoopis Soomele pakkuma.” (Reimer, 2014b).

Tsahkna vihjab, et Rõivas tegutseb ja võtab otsuseid vastu möödaminnes ja kergekäeliselt, arvestamata, kellele tema langetatud otsused tegelikult kasulikud on.

«Ilma suurema aruteluta läks peaminister Rõivas Soome ja ma arvan, et muu spordi- ja keskjookseb-kiiremini jutu kõrval lihtsalt sõlmiti see kokkulepe, Eesti loobus tegelikult sellest gaasiterminalist /.../ otsus, mille peaminister Taavi Rõivas langetas, on pigem Venemaa ja Gazpromi huvides.» (Sulbi, 2014c).

Rõivasele heidetakse ette põhjendamatu ainuisikulise initsiatiivi haaramist küsimuses, milles ta on ebakompetentne. Samuti hoolimatust ja oskamatust käituda oma riigi huvides. Juhan Parts:

“LNG terminal on Eestile tähtsam kui Balticconnector. Minu heatahtlik soovitus on, et peaminister võtaks endale gaasimajandust tundvad nõunikud, sest praegu on ta sattunud Uduvere Äрни sarnaste nõuandjate meelevalda,» lausus Parts. /.../ Stubb käitub nagu Soome peaminister. Rõivase motiividest ma aru ei saa.” (Reimer, 2014a).

“Kuna kompromissini ei jõutud, võttis initsiatiivi lahenduse leidmiseks peaminister.” (Reimer, 2014a).

Antud sündmuse valguses on hinnangud Rõivasele negatiivsed. Rõivasele omistatakse otsustaja ja riigijuhi roll. Tuuakse välja peaministri ebakompetentsus ja kergekäeline, autoritaarne otsustamine. Viidatakse ka vähesele kogemusele ja nõrgale läbirääkimisoskusele. Samas aga näidatakse Rõivast kui tegutsejat, kes soovib leida kiireid lahendusi.

4.9 Valimisreklaami filmimine Ämari lennubaasis

Taavi Rõivase valimiskampaania reklaamiklipiga seoses tekkinud avalik segadus aktualiseeris küsimuse poliitiku ja valitsusjuhi eetikast. Peaministri tegevust kritiseeriti ja asetati küsimuse alla, kas Ämari lennuväljal reklaamklipi filmimine ja sellega seotud nõusolekud olid ikka seaduslikud. Artiklid viitavad sellele, et peaminister kasutab oma positsiooni ära poliitilistel eesmärkidel ja selle asemel, et selgitada tekkinud olukorra põhjuseid, viib peaminister tähelepanu hoopis oma valimissõnumile (Teder, 2014c). Rõivase käitumist peetakse üleolevaks ja vastutusest kõrvale hoidvaks, samuti heidetakse ette hea tava rikkumist.

Võib olla oleks Ämari skandaal piirdunudki vaid eetikaküsimustega, kuid Rõivase enda kõnelohakus - kõik erakonnad võiksid kasutada Eesti kaitseväge rajatise võtteplatsina - andis konkurentidele võimaluse tõsta esile omad seiskohad ning viidata peaministri ebakompetentsusele ja üleolekule. Samuti nendivad konkurendid, et Rõivas kasutab oma positsiooni ära.

“Mikseri sõnul peaks peaminister Rõivas Reformierakonna esimehena partei valimisreklaami tehes **piirduma ainult nende võimalustega**, mida võimaldab erakonna esimehe roll.” (Einmann, 2014b).

Vaatamata ajakirjanike poolt pakutavale võimalusele selgitada olukorda, põikleb Rõivas ebamugava teema puhul vastuste andmisest kõrvale ning veeretab sellega ka osaliselt vastutuse kellegi teise kanda.

“Püüdsin vastust saada pärast pressikonverentsi lõppu silmast silma vesteldes, ent peaminister **pööras pea ära** ja vastas vaid, et ei ole vaja ja rääkigu ma sellest **kellegi teisega** /.../ Peaminister kergitas juba poole küsimuse peal kulmu, andes **muigamise** ja muude **näomoonutuste abil ilmselt mõista**, et küsimus on ebasobiv.” (Tagel, 2014).

Ka president pidas Rõivase käitumist ebasobivaks (Tagel, 2014).

Ajakirjandus on pettunud Rõivase käitumises ja kuigi poliitikas on vigurdamine tavaline, oodatakse peaministrilt mitte ainult juriidiliselt korrektset käitumist, vaid riigimehelikkust ja valitsusjuhile vastavat väarikat käitumist.

“Teisalt peaks valitsusjuhina veel **suhteliselt värske** Rõivas olema poliitikuna juba **piisavalt kogenud ja riigimehelik**, et mõista, millal võivad poliitilised mängud **ületada piire**, mida nad ühes demokraatlikus õigusriigis ületada ei tohi./.../ Võimule pürgimise või võimu kinnistamise püüd vahenditega, mis võivad küll olla **juriidiliselt seaduslikud**, kuid on **väärtuste tasandil kahtlased**, pole riigi seisukohalt kohane valik.” (Juhtkiri: hävitajate lend..., 2014).

Korduvalt viidatakse antud sündmuse puhul ka Rõivase muutunud suhtlusstiilile, mis on pigem ühesuunaline ja loosunglik.

“**Lootustandev noor** kena pikk mees, kes sattus peaministriks rosimannus-krossiliku mängu järel,/.../ on **sõakas ja jõuab palju**. /.../ tähtsamgi veel on küsida, kui palju ja kas üldse puudutavad Taavi Rõivase jalad pärast nappi kaheksat kuud stažöörina pilooditoolil veel maad. **Uue värske, vanast taagast vaba juhi kuvand** on kiiresti kuhtunud ja asendunud **masinliku parteijutu ja edvistamisega**.

Reformierakondlikud pealavastajad saavad **palju jõudval peaministril hoogu maha võtta ja tiibu kärpida**.” (Koch, 2014f).

Domineerima jäävad negatiivsed hinnangud. Tuuakse esile Rõivase vassimine, tema kummalised arusaamad poliitiku eetikast ja valitsusjuhile ebasobiv käitumine. Rõivast käsitletakse kui riskijat, kes oma eesmärgi saavutamise nimel on nõus kompama hea tava piire. Samuti heidetakse Rõivasele ette üleolevat käitumist ja vastutusest kõrvale hoidmist.

4. 10 Taavi Rõivase koolikülastused

Antud sündmuse puhul seab ajakirjandus kahtluse alla Rõivase kui poliitiku korrektsuse. Allpool toodud näidete põhjal võib välja lugeda, et peaministrile omistatakse oluliselt tähtsam roll võrreldes teiste poliitikutega ning ta omab rahva arvates suuremaid õigusi. Valimisvalvur näeb Rõivase käitumises ebaeetilist võimukasutust.

*“/.../ mõistust ja kriitikameelt. Ka siis, kui pakutakse **peaministri** külaskäiku.”* (Kaukvere, 2015b).

*“Täna on tõesti **eriline päev**, sest **Eesti riigi kõige tähtsam mees on meie koolis.**”* (Mihelson, 2015).

*“Oleme küll **mõnele ära öelnud**, aga ma arvan, et **peaministril peaks olema õigus igasse kooli tulla.**”* (Kaukvere, 2015a)

Samuti leitakse, et peaminister on aktiivne ja väga hõivatud poliitik.

*“/.../ 20. veebruari paiku on **ime**, kui minister kooli juhtub.”* (Kaukvere, 2015a).

Rõivasele heidetakse ette ebaeetilist, ebasobivat ja variserlikku käitumist, väites, et peaminister varjab tegelikku ja läbinähtavat eesmärki ning et valimisperioodil koolides käimine kompab hea tava piire. Rõivast iseloomustatakse kui piiri peal kõndijat, riskijat, kelle jaoks on oluline individuaalne heaolu.

*“**Küll on pentsik**, et enne valimisi on järsku järjekord aula ukse taga ja **tehakse nägu**, et nad on siin täiesti juhuslikult või siis kogu aeg käinud. /.../ ükski kandidaat, ammugi hõivatud peaminister, ei käiks kuu enne valimisi koolides esinemas, kui ei näeks seost **valimistulemusega.**”* (Kaukvere, 2015b).

*“/.../ kui **eetiline on valimiste eel klassiruumi tõtata**. Eriti on sageda **õpilaste ette trügimisega silma paistnud Reformierakond.**”* (Mihelson, 2015).

*“/.../ ükski kandidaat ei oleks nii rumal, et teeks koolides räiget parteipropagandat. «Aga kindlasti on ette nähtud aeg **selfie'deks ja sotsiaalmeedia auditoorium on juba oma nime ja näo levitamiseks palju suurem paarist klassitüüest**. Seega on tegu **piiripealse juhtumiga**, mida kandidaadid kipuvad pigem oma hüvanguks kasutama.”* (Kaukvere, 2015b).

*“/.../ ongi aeg väga tähtsaks punktiks päevakorras – **selfie koos peaministriga**. Selleks puhuks viskab Rõivas isegi **pintsaku seljast.**”* (Kaukvere 2015c).

Viimase näite põhjal võib järeldada, et Rõivasel on olemas oskus luua vahetu kontakt auditooriumiga.

Antud sündmuse puhul on näha kui tähtis roll on meedial oluliste sotsiaalsete sündmuste tagajärgede kujundamisel (McQuail, 2003) - alguses kritiseeriti Rõivast ametipositsiooni

ärakasutamises ja ebaeetilises käitumises, kuid koheselt anti Rõivasele võimalus olukorda selgitada ja oma kuvandit muuta läbi Postimees *online*'s ilmunud reportaaži. Samas võib koolikülastuse kui sündmuse liigitada pseudosündmuse alla. Pseudosündmuste lavastamine on tänapäeval valimiskampaaniate ajal levinud taktika (McQuail, 2003).

Sündmuse valguses on selgelt näha, et peaministril kui institutsioonil on ühiskonnas tähtis roll. Eksperdid annavad Rõivase tegevusele negatiivse hinnangu, mille kohaselt kompab Rõivas hea tava piire ja käitub tipp-poliitikuna ebaeetiliselt. Positiivsena tuuakse esile Rõivase oskus samastuda auditooriumiga ja kinnistub Rõivase kui uue põlvkonna poliitiku roll, mille tunnusteks võib lugeda sotsiaalmeedia aktiivset kasutamist ja avatud suhtlusstiili.

4. 11 Taavi Rõivas ja siseskandaal

Niinimetatud siseskandaali vallandas Eesti Päevalehes avaldatud intervjuu Siim Kallasega, milles viimane kritiseerib Reformierakonda, kus tema sõnul teeb tänapäeval otsuseid kitsas ring inimesi ning teistsuguse arvamusega liikmeid peetakse lõhestajateks või vaenlasteks (Anvelt, 2014). Kallase sõnul allub Rõivas tingimusteta erakonna juhtkonna otsustele. Samuti ei näe ta Rõivase kui liidri puhul soovi kuulata ja arvestada arenemise eesmärgil konstruktiivse kriitikaga. Rõivast iseloomustatakse kui poliitikut, kes vigade tunnistamise asemel tegeleb eneseõigustamisega.

“Erakonna uutest nägudest ei ole abi, kui ideoloogia ja kaitsehoiak igasugusele kriitikale on endine: lõuad pidada ja edasi teenida /.../” (Juhtkiri: võimuerakonnas käärrib, 2014).

Soovile oma vigu mitte tunnistada, vihjab ka Reinsalu:

“Taavi Rõivas haaras praegu meeletult õlekõrrest, et juhtida tähelepanu kõrvale Reformierakonna siseskandaalilt.” (Teder, 2014c).

Samas toob Postimees esile Rõivase jätkuva enesekindluse ja soovi rõhutada oma autoritaarsust ning sõltumatuid, iseseisvaid otsuseid.

“Noorim troonipärija, praegune valitsusjuht Taavi Rõivas haaras aujärje enesekindlusega, mida on jätkunud praeguseni. /.../ Kuid järjest rohkem on tal tulnud oma käike selgitada ning järjest sagedamini kasutab ta argumendiga koos asesõna «mina». Postimehe eilses usutluses tunnistab Rõivas otsesõnu, et otsustas rahandusministri saatuse autoritaarselt.” (Korv, 2014).

Seoses siseskandaaliga representeeritakse Rõivast kui liidrit, kelle kaudu Reformierakond soovib end Ansipi ajaga võrreldes uuesti defineerida. Ajakirjandus väljendab pettumust, et

Rõivase jäetud mulje, justkui tehakse nüüd kõike teisiti on pelgalt illusioon ja tõdetakse, et parteisüsteem toodab siiski samasugust poliitilist eliiti ning mingeid tegelikke ja sisulisi muutusi parteipoliitikas ei toimu. Ühelt poolt viidatakse, et Rõivas allub tingimusteta Reformierakonnale, teisalt aga tuuakse esile Rõivase (liigne) enesekindlus ja sellest lähtuv autoritaarne ning iseseisev otsustamine.

4. 12 Taavi Rõivas ja koalitsioonikõnelused

Peale 2015. aasta Riigikogu valimisi ütles Taavi Rõivas oma ametisse astumise kõnes: “Mitte kellelegi teist ei ole ju ilmselt saladuseks, et see valitsusliidu lepe sündis väga raskelt.” (Juhtkiri: uue valitsuse..., 2015). Samas Postimehe juhtkirjas kõrvutati peaministri tsitaat Andrus Ansipi omaga : “Nii, nagu neid peetakse ja veetakse, nii need ka kujunevad.”

Kadri Simsoni sõnul on Taavi Rõivas seoses koalitsioonikõnelustega kogenematu, jäik ja vähese läbirääkimisoskusega. Samuti vihjab Simson, et Rõivas on Reformierakonna käsutäitja, kelle võib vajaduse korral välja vahetada.

“/.../ otsuseid teevad vanad poliitikahundid, mistõttu võidakse lubada endale ka praeguste kõneluste ebaõnnestumist. «Kui nad näevad, et Taavi Rõivas on ennast ammendanud, siis võivad nad ju juhatuses loosi teel leida kellegi paindlikuma /.../ ta on kõnelustel kogenematu ja jäik.” (Kangro, 2015b).

Poliitikaeksperdid viitavad Rõivase autoriteedi puudumisele ja kehvale läbirääkimisoskusele.

“Distsipliini on neil unistel kõnelustel olnud vähe, osalised räägivad läbisegi ja sumisevad – isegi siis, kui sõnajärg peaks parajasti peaministri käes olema.” (Ideon, 2015).

“Rõivas ei kontrolli 100 protsenti oma erakonnas toimuvat.” (Sulbi, 2015).

Kuid esines ka hinnanguid, milles nähti Rõivast hetkel veel ebaküpsena, kuid arenemisvõimelisena.

“Taavi Rõivas ei olnud ka see valitsusjuht, kes oleks (veel) suutnud osapooli kokku tuua nagu Mart Laar või Andrus Ansip.” (Pettai, 2015).

Koalitsioonikõnelustelt eemale jäänud Vabaerakonna liikme sõnul on Rõivas avatud meelega, kuid iseseisvaid otsuseid ei tee ning lähtub Reformierakonna hoiakutest.

“Võib-olla Taavi Rõivas algselt tõesti tahtis Vabaerakonna põhimõtteid kaasata, kuid tema kolleegide hulgas andis selgelt tooni seltskond, kes püüdis meie ideid kõigi vahenditega tagasi tõrjuda.” (Kaukvere, 2015d).

Hiljem pakub Rõivas koalitsioonikõnelustel välja oma lahendusettepaneku, mille hindavad Mikser ja Reinsalu konstruktiivseks (Kangro, 2015a).

Koalitsioonikõneluste valguses nähakse Rõivases kogenematut, madala autoriteedi ja nõrkade läbirääkimisoskustega juhti, kes oma jäigad seisukohad kujundab vastavalt erakonna mõjutustele ja otsused võtab vastu erakonna survestamisel. Positiivsena jääb kõlama Rõivase soov asju selgitada ja leida olukorrale lahendus. Leidus ka hinnang, milles Rõivasele omistati lootustandva ja potentsiaalika valitsusjuhi roll.

4. 13 Hinnangud Taavi Rõivasele

Antud kategooria alla on paigutatud Rõivasele antud hinnangud, mis küll on seotud konkreetsete sündmustega, kuid ilmunud sündmustest endist oluliselt hiljem. Hinnangud Rõivasele valimisperioodi eel olid erinevad - teda kiidetakse kui usaldusväärset, enesekindlat ja säravat uue põlvkonna peaministrit, kuid samas leiab ootuspäraselt konkurentide poolset kriitikat. Positiivsete omadustena rõhutatakse tema nooruslikkust ja tunnustatakse, et kuigi varasemalt kaheldi tema kompetentsuses peaministrina, on viimane oma ametis hästi hakkama saanud.

*“Ma ei häbene aga öelda, et peaminister Taavi Rõivas on olnud **parem, kui alguses võis loota või karta.**”* (Koch, 2014b).

Pentus-Rosimannus kordab juba varasemalt reformierakondlaste poolt antud hinnangut. Ta peab Rõivast sobivaks ja kompetentseks peaministri ametisse ning usub Rõivase jätkuvasse edusse. Näeb Rõivast kui noort ja energilist ning Eestit edasiviivaks tipp-poliitikuks.

*“Taavi Rõivas on **töökas, särav ja Eestile väga hea uue põlvkonna peaminister** ja tema järeltulija peale pole küll vajadust niipea mõelda. Ma loodan, et valijad hindavad tema nooruslikku energiat ja et ta saab kevadel tugeva mandaadi Eesti edasi viimiseks.”* (Koch, 2014c).

Noorpoliitiku Eichleri arvates on Rõivas ettevaatlik, kalkuleeriv ja edule orienteeritud poliitik.

*“/.../Taavi Rõivas esindab **tüüpilist Facebooki-poliitikut**, kes ühtegi tegelikku muudatust toovat **otsust vastu võtta ei söanda**, vaid keskendub **neutraalsete teemadega pildis püsimisele ja populaarsuse kasvatamisele.**”* (Pullerits, 2014a).

Ootuspäraselt ei kõla konkurentide hinnangud nii positiivselt. Mikser heidab Rõivasele ette, et viimane kasutab Reformierakonnale omaselt vastandamise taktikat, mis ei näita Rõivast just kindlameelse ja selgete vaadetega juhina. Samuti leiab Mikser, et Rõivas ei suuda poliitilist olukorda adekvaatselt hinnata.

*“/.../ vaenlase demoniseerimine ning kahtluste ja segaduse külvamine on ideaalne viis, kuidas viia publiku **tähelepanu kõrvale omaenda nõrkadelt külgedelt ja konstruktiivsete***

*lahenduste puudumiselt./.../ Ajad on rasked ja keerulised, aga just pingelisel ajal ja keeruliste väljakutsete ees ei tohi riigijuhid laskuda **paanika külvamise ja vastuolude võimendamiseni**. Me vajame selge vaatega ja kindlameelseid juhte.” (Kangro, 2015).*

Valimisdebati järgselt leidis artikkel, milles eksperdi sõnul mõjus Rõivas retooriliselt hästi, kuid mainib ka Rõivase emotsionaalsust:

*“/.../ jättis **enesekindla ja asjaliku mulje**, kui välja arvata kiire sõnariüselus Juhan Partsiga.” (Kase, 2015).*

Seoses e-valimistega süüdistas ekspert Rõivast otseses valetamises ja vassimises ning avaldas arvamust, et peaminister ei soovi kuulata ekspertide kriitikat.

*“**Suutmatus võtta kuulda teadusringkondade kriitikat** jõudis oma absurdsuse tipuni, kui arutellu sekkus peaminister Taavi Rõivas,/.../ Peaminister esiteks **valetab siin otseselt OSCE** vaatlusmissioonide raportite kohta,/.../ aga **mõtleb teiseks kohapeal välja** ka need tõsiseltvõetavad väliseksperdid /.../“ (Pöder, 2015).*

5. Diskussioon ja järeldused

Käesoleva bakalaureusetöö peatükis on diskussioon ja järeldused esitatud vastavalt uurimisküsimustele.

Kuidas representeerib Postimees *online* peaminister Taavi Rõivast? Kes ja milliseid hinnanguid annavad?

Taavi Rõivase representatsiooni Postimees *online*'s saab käsitleda huvigrupiti erinevalt. Valimisse kuuluvate artiklite järgi saab hinnangute andjad jagada viide erinevasse gruppi - ajakirjanikud, poliitikud, reformierakondlased, eksperdid ja teised. Hall (1997) ütleb, et tähendust toodetakse ja vahetatakse igas personaalses ja sotsiaalses interaktsioonis ning erinevad auditooriumid loovad erinevaid tähendusi, sõltuvalt oma kogemustest, vaadetest ja kultuurilistest teadmistest. See seletab, miks on eelpool mainitud huvigruppide puhul Taavi Rõivase representatsioon erinev.

Uurimisperioodi alguses olid pea kõikide eelpool mainitud huvigruppide hinnangud Taavi Rõivasele valdavalt negatiivse alatooniga. Positiivseid ja toetavaid hinnanguid andsid Rõivase erakonnakaaslased. Vaatamata sellele, et antud bakalaureusetöö uurimisperiood on võrdlemisi lühike, on võimalik täheldada kõikide huvigruppide (va eksperdid) puhul teatud muutusi Rõivasele antud hinnangutes.

Selgeid ja kiireid muutusi hinnangute tonaalsuse osas on näha ajakirjanike puhul. Uurimisperioodi alguses olid ajakirjanike arvamused ja üldised hoiakud Rõivase suhtes negatiivse orientatsiooniga. Peamiselt rõhutati tema kogenematust ja ebaküpsust ning positiivsena ei mõjunud ka Rõivase (liigne) ambitsioonikus tipp-poliitiku staatuse saavutamisel. Kuid juba mõne kuu möödudes võis märgata tunduvalt positiivsemat käsitlust Rõivasest. Esile toodi Rõivase enesekindlus, aktiivsus ning oskus end poliitiku ja juhina kehtestada, samuti kiideti Rõivase suhtlemisoskust, otsekoheust ning hinnati positiivseks peaministri soov saavutada rahvalähedus. Positiivsema hoiaku Rõivase suhtes võis tingida fakt, et tema valitsemisaeg on lühike (vähem kui aasta, sisuliselt oli tegemist nõrka vahevalitsusega) ja seetõttu puudusid ajakirjanikel ka kõrged ootused peaministri tegemiste suhtes. Samuti võis positiivsema hoiaku tingida Rõivase avatud suhtlusstiil, väline representatsioon ja enese eksponeerimine (samuti aktiivne uue meedia kasutamine avaliku kommunikatsiooni eesmärgil), mis muutsid Taavi Rõivase väljaande jaoks mitmel põhjusel atraktiivseks. Valmiseelsel perioodil ajakirjanike hinnangud Rõivasele muutusid. Varasemalt positiivseks hinnatud sihikindlus, aktiivsus, enesekindlus ja julgus said erinevate sündmustega

(nt Ämaris filmitud reklaamklipp, koolikülastused) seoses negatiivse hinnangu. See näitab, kui oluline on tähenduste loomisel kontekst.

Poliitikute hinnangute järgi on Rõivase näol tegemist noore poliitikuga, kellel puudub peaministrile vajalik autoriteet ja aktsepteeritus tipp-poliitikute seas. Samuti heideti Rõivasele mitmel korral ette kergekäeliselt ja autoritaarselt langetatud otsuseid, aga ka ebakompetentsust mitme valdkonna puhul. Seoses LNG terminalist loobumise ja koalitsioonikõnelustega tõid poliitikud välja Rõivase nõrga läbirääkimisoskuse ja madala autoriteedi. Kuid leidis ka positiivseid hinnanguid, mille kohaselt Rõivas kohanes kiiresti talle osutatud peaministri rollis, suutis end tõestada ning oli arenemisvõimeline. Huvitavaks osutus fakt, et antud töö valimisse kuulus ainult üks arvamislugu, mille autoriks oli poliitik. Küll aga on poliitikute arvamusi Rõivase kohta kajastatud läbi kommentaaride ja repliikide. Antud tulemusel võis tingida see, et tegemist on Postimees *online* väljaandega, kus peamine rõhk on uudistel ning seetõttu kerkivad arvamislugude kõrval esile pigem allikate (enamasti poliitikute) poolt antud kommentaarid ja repliigid. Sellisele tendentsile viitab ka McQuail, väites, et sageli räägivad uudised pigem sellest, mida prominentsed isikud sündmuste kohta ütlevad kui sündmustest endast (McQuail, 2003: 251). Oluline on seejuures märkida, et kommentaaride sisul on tavaliselt (eriti poliitilise sisu) konkreetne ja teadlik motiiv (McQuail, 2003: 348). Poliitikaväljal toimuv võitlus positsiooni ja populaarsuse pärast ei ole valimisperiodil üllatav, niisamuti olid küllatki ootuspärased teiste erakondade esindajate negatiivsed hinnangud Rõivasele uurimisperiodi lõpus. Rõivase käitumine hinnati ebaeetiliseks ja rõhutati tema ametipositsiooni ärakasutamist. Mitmel korral kasutati Rõivase sobimatut käitumist peaministrina ajendina omaenda poliitiliste seisukohtade tutvustamiseks (nt Mikser seoses Ämaris filmitud reklaamklipiga).

Ekspertide hinnangud püsisid peaaegu kogu uurimisperiodi jooksul negatiivsetena. Peamiselt heideti ette kogenematust ja ebakompetentsust, aga ka riigimeheliku iseseisvuse puudumist. Kahtluse alla seati Rõivase autoriteet, võimekus ja sõltumatus. Negatiivsena toodi mitme sündmuse puhul (nt kooseluseadus, Ämari skandaal, Ligi skandaal) esile Rõivase tendents vältida kriitiliste sündmuste puhul eesliini. Kuid ekspertide hinnangud ei olnud läbinisti negatiivsed - uurimisperiodi lõpus peeti Rõivast potentsiaaliks ja lootustandvaks tipp-poliitikuks.

Rahva (antud töös "teised") hinnangud Rõivasele olid periodi alguses samuti negatiivsed. Arvamustes kumas selgelt läbi Rõivase vähene tuntus ja korduvad võrdlused tipp-poliitikutega, mille tõttu nähti Rõivast pigem ebasobivana peaministri ametisse. McQuail

(2003) väidab, et meedia pakub auditooriumile teadmisi teatud ühiskondliku rolli või staatusega kaasnevate ootuste osas, kuid kõigi uute sõnumite puhul tõlgendatakse neid eelnevalt nende dominantsete hoiakute läbi, enne kui nad saavad oma tähenduse. Antud teooria seletab rahva võõristust Taavi Rõivase kui valitsusjuhi suhtes, kuna eelmine peaminister (Andrus Ansip) oli ametis olnud suhteliselt pikka aega ning sellest institutsioonist on auditooriumil juba (peamiselt meedia vahendusel) väljakujunenud hoiak. Rahva toetus kasvas, ajakirjanikega sarnaselt, üsna kiiresti, mille võis tingida peaministri avatud suhtlusstiil ning rahvas nägi Rõivases juhti, kes lubab teha asju teisiti ja läbipaistvamalt. Samuti võib oletada, et positiivse arvamuse peaministrist kujundas suures osas meedia, sest meediatekstidesse kodeeritakse tavaliselt eelistatud tõlgendus - tähendus, mida teksti koostaja soovib lugejat vastu võtvat (McQuail 2003: 313).

Toetavaid, kaitsvaid ja positiivseid hinnanguid jagasid ootuspäraselt perioodi alguses reformierakondlased, kelle arvates oli Rõivas töökas, kohuse- ja vastutustundlik, piisavate kogemustega ambitsioonikas noorpoliitik, kes on igati sobilik peaministri kandidaat. Reformierakondlaste hinnangutes domineerib küll positiivne orientatsioon, kuid üheski artiklis ei representeerita teda kui tipp-poliitikut, kes kuuluks selgelt poliitilise eliidi hulka, vaid pigem tekib kuvand karjääripoliitikust, kellel on olemas sobivad poliititehnoloogilised oskused. Ka selle huvigrupi ehk reformierakonna liikmete puhul on avaldatud arvamustes näha muutusi. Kui perioodi alguses väljendasid Reformierakonna liidrid Rõivasele tugevat toetust, siis hiljem leidis vaid kriitikat. Rõivasele heideti ette ainuisikulist ja läbimõtlematut otsustamist, subjektiivset sallimatust ja kogenematust (nt Tallinna TV skandaal, koalitsioonikõnelused).

Milliste sündmustega seoses antakse Taavi Rõivasele hinnanguid?

Peamiselt anti Taavi Rõivasele hinnanguid seoses poliitiliste sündmustega, kus Rõivasel oli otsustaja roll (nt Ligi skandaal, LNG terminalist loobumine) või mille ta oli ise initsieerinud (nt TTV skandaal, koolikülalused). Kui vaadata sündmustega seotud hinnanguid erinevate huvigruppide kaupa, siis joonistub selgelt välja, et poliitikud on hinnanguid andnud rohkem sündmuste puhul, kus Rõivasel oli otsustaja ja juhi roll. Ajakirjanikud avaldasid arvamust seoses sündmustega, mis olid seotud poliitiku eetika, kompetentsi ja Taavi Rõivase välise representatsiooniga. Kuigi skandaalid on kõnekad ja olulise tähtsusega ühiskonna jaoks, käsitlevad ajakirjanikud ja poliitikud Rõivast skandaalidega seoses üsna leebelt, pannes enamuse peaministri kogenematuse arvele.

Kuigi McQuail (2003) väidab, et poliitilised teemad, mis saavad kõige rohkem tähelepanu, esinevad avalikkuse hinnangutes poliitikategelase tegevuse kohta kõige sagedamini, võib

antud töö autor tulemustele toetudes osutada vastupidisele. Nimelt olulised poliitilised sündmused (nt Obama visiit) ja teemad (nt julgeolek, millega Taavi Rõivas püüdis ennast ja oma valimissõnumit tihedalt siduda), olid antud töö valimis (hinnanguid sisaldavad artiklid) nõrgalt esindatud. Selle võis tingida asjaolu, et ajakirjandus suhtub tavaliselt vastumeelselt sellesse, mida tajutakse katsena lasta end propaganda eesmärkidel ära kasutada (McQuail 2003: 400). Samas on oluline välja tuua, et visuaalset materjali viimati mainitud teemade kohta leidis Postimees *online*'s arvukalt.

Millisena kujutatakse Taavi Rõivase rolli Reformierakonnas?

Rõivase representatsioon Postimees *online*'s on tugevalt mõjutatud tema erakondlikust kuuluvusest. Liidriks ja järgijaks jagunemine erines Rõivase puhul teemade/sündmuste lõikes. Ametiaja alguses nähti Rõivase taga emapartei varju ja korduvalt tõstatati küsimus peaministri sõltumatuse kohta. Kuid üsna pea (nt TTV skandaal) räägiti Rõivasesest kui liigagi enesekindlast poliitikust, kes teeb autoritaarseid ja koduerakonnaga kooskõlastamata otsuseid. Reformierakonna siseskandaali puhkedes seostati Rõivast taas tihedamini erakonna käsutäitja rolliga ja räägiti Rõivase tingimusteta allumisest oma erakonna juhatuse otsustele. Rõivast kui erakonna esimeest mainiti vaid paaril korral. Pigem nähakse Rõivases persooni, kelle läbi püüab Reformierakond end võrreldes varasemaga, uuesti defineerida.

Reformierakonna reiting tõusis TNS Emori andmetel detsembris 2014 32%ni (Kook, 2014) ja veebruaris 2015 (vahetult enne valimisi) oli Turu-uuringute AS poolt läbi viidud küsitluse tulemusel kõige populaarsem peaministri kandidaat Taavi Rõivas - toetus 19% (Kook, 2015). Kuna peaministri kandidaadiks esitamise ajal oli Rõivase toetus madal - 7% (Sulbi, 2014), siis Rõivase valimiseelse edu taga nägid eksperdid Reformierakonna kui institutsiooni populaarsust, mille põhjustas erakonna varajane ja intensiivne meediakampaania. Sellele, et meedia pidas Rõivast reaalseks pretendendiks peaministri kohale ja vahetult enne valimisi suurenes Reformierakonna toetus, annab McQuail (2000: 435) teoreetilise seletuse - suurem osa teooriast (ja tõenditest) toetab arvamust, et meedia kaldub kas millegi tegemise või tegematajätmisega toetama nende huvisid, kellel juba on poliitiline ja majanduslik ülevõim ühiskonnas.

Millistes rollides Taavi Rõivast kujutatakse?

Kui 90ndate alguses võis rääkida apoliitilisest valitsusjuhist, kes on pigem administraator kui poliitik (Koik, 1997), siis tänapäeval ei ole kahtlust, et valitsusjuhi näol on tegemist tipp-poliitikuga. Koik (1997) jõudis oma bakalaureusetöös järeldusele, et Eesti ajakirjanduses on süvenenud seisukoht, et peaminister vastutab nii oma parteikaaslaste, ministrite kui kogu riigis toimuva eest, siis tänapäeval on see seisukoht muutunud veel kindlamaks -

peaministri isiklik maine seotakse tihedalt reformide läbiviimiste ja sisuliste tulemustega (Juhtkiri: uue..., 2015). Rõivast kujutatakse kogu uurimisperioodi vältel poliitilistes rollides - valitsusjuht, poliitik, peaminister, liider jne. Läbivalt omistatakse Rõivasele uue põlvkonna poliitiku roll, millega kaasnesid teatavad ootused peaministrile - loodeti, et tänu värsketele peaministrile toimuvad poliitikas ka sisulised muutused ja valitsusjuht toob endaga kaasa visiooni, mille järele on Eesti ühiskonnas nõudlus juba pikemat aega. Rõivast ei representeerita pea kogu perioodi vältel kordagi erakonna esimehena. Seda võib tõlgendada kahte moodi - Rõivasel puudubki reaalselt otsustaja ja liidri positsioon oma erakonnas või siis, et Reformierakonnast on saanud nn klassikaline võimuerakond ja sellest lähtuvalt on piir valitsusjuhi ja erakonna esimehe rolli vahel raskesti tajutav. Persooni tasandil on Rõivase representatsioon pigem nõrk ja enamasti avatakse valitsusjuhi persooni vaid erakonnakaaslaste kaudu. Poliitiliste rollide ülekaalu üheks põhjuseks on kindlasti see, et Rõivase esitamine peaministriks tuli ootamatult ja viimasel oli kohene vajadus hakata end tõestama ning tipp-poliitikuna tegutsema.

Käesolevat tööd jätkates võiks uurida samal ajaperioodil Postimees *online*'s ilmunud pildimaterjali ja karikatuure, mis on ilmunud Taavi Rõivasega seoses, sest mitmed olulised poliitilised sündmused on Postimees *online*'s kajastatud kõnekate pealkirjade ja pildigaleriidenä. Samuti oleks oluline uurida, kui palju antakse sõna Rõivasele endale ja millised on peamised teemad, millega teda seostatakse või millega Rõivas ise püüab end tihedamalt siduda. Huvi pakuks kindlasti võrdlused varasemate Eesti valitsusjuhtidega - kas ja millised on erinevused peaministrite representatsioonide puhul. Samuti võiks võrrelda Rõivase representatsiooni erinevates väljaannetes samal ajaperioodil.

Kokkuvõte

Käesoleva bakalaureusetöö uurimisteemaks oli Taavi Rõivase kui poliitiku representatsioon Postimees *online*'is ajavahemikus 19.02.2014- 9.04.2015.

Töö eesmärgiks oli uurida, milline on noore poliitiku, kellel on ühiskonnas institutsionaalselt tähtis roll, representatsioon Eesti ühes loetavamas uudisteportaaalis.

Töö uurimismaterjalideks olid antud ajaperioodil Postimees *online*'s ilmunud artiklid, mis sisaldasid hinnagut Taavi Rõivasele. Valimisse kuulus 76 artiklit, mida analüüsiti kvalitatiivse sisuanalüüsi meetodil.

Uurimisküsimuste abil on püütud välja selgitada, kes ja milliseid hinnaguid annavad, millised sündmused leiavad kajastamist, kuidas on Taavi Rõivast suhestatud teiste poliitilisel väljal oluliste tegutsejatega (poliitikud, rahvas, ajakirjanikud) ja millised on need peamised rollid, milles peaministrit esitletakse.

Töö tulemusena selgus, et Taavi Rõivast representeeritakse valdavalt kui poliitikut, kellel puuduvad oma noore ea tõttu peaministriametile vastavad kogemused ja pädevus ning kellel napib nii riigimehelikku iseseisvust, poliitilist autoriteeti kui potentsiaali. Algselt negatiivne alatoon hinnangutes muutus üsna lühikese ajaperioodi jooksul küll positiivsemaks, kuid ühest ja uurimisperioodi jooksul läbivat seisukohta Rõivase suhtes välja tuua ei saa. Pigem sõltus hinnangute tonaalsus sellest, milline oli Taavi Rõivase roll antud konkreetsete sündmuste puhul.

Taavi Rõivast representeeriti peamiselt seoses poliitiliste sündmustega ja talle omistati korduvalt uue põlvkonna esindaja ja juhi roll.

Summary

The research subject of this bachelor's thesis was the representation of politician Taavi Rõivas on *Postimees* online from 19 February 2014 to 9 April 2015.

The objective of the thesis was to find out how the young politician, whose role in society is institutionally important, is presented on one of the most visited news portals in Estonia.

The research material comprised the articles published in the period of observation on *Postimees* online, which included judgements with regard to Taavi Rõivas. The sample consisted of 76 articles, which were analysed by the qualitative content analysis method.

With the help of research questions, the author has sought to find out who provides judgments and how these can be characterised, how Taavi Rõivas relates to other important players in the political arena (politicians, the public and journalists) and what the key roles are in which the prime minister is represented.

The results of the thesis revealed that Taavi Rõivas is mainly represented as a politician who – due to his young age – lacks the experience and competence expected from a prime minister, who is not sufficiently independent as a statesman and does not have enough political authority or potential. Although the initially negative undertone of judgements turned more positive over a relatively short period of time, it is not possible to point out any explicit and recurrent positions with regard to Taavi Rõivas during the period of observation. The tone of judgements depended to a great extent on the role that Taavi Rõivas played in specific events. Taavi Rõivas was mostly represented in connection with political events and he was repeatedly attributed the role of leader and representative of the new generation.

Kasutatud kirjandus

Anvelt, K. (2014). Siim Kallas: tänast Reformierakonda iseloomustab põhimõte, et kui juhtkond on otsustanud, pole asja vaja rohkem arutada. *Eesti Päevaleht*, 4. detsember. Kasutatud 6.4.2015 <http://epl.delfi.ee/news/eesti/siim-kallas-tanast-reformierakonda-iseloomustab-pohimote-et-kui-juhtkond-on-otsustanud-pole-asja-vaja-rohkem-arutada?id=70285991>

Eigo, A. (2003). *Edgar Savisaare kui isiku iseloomustamine ajalehtedes aastatel 1995-2003*. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond

Einmann, A. (2014). Postimehe ajakirjanikud valisid aasta sündmusteks Obama visiidi ja Ukraina sõja. *Postimees*, 31. detsember. Kasutatud 10.04.2015 <http://www.postimees.ee/3041455/postimehe-ajakirjanikud-valisid-aasta-sundmusteks-obama-visiidi-ja-ukraina-soja>

Einmann, A. (2014a). Uuring: kaks kolmandikku elanikest ei toeta homopaari kooselu tunnustamist. *Postimees*, 3. oktoober. Kasutatud 7.12.2014 <http://www.postimees.ee/2941703/uuring-kaks-kolmandikku-elanikest-ei-toeta-homopaari-kooselu-tunnustamist>

Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations And Signifying Practices*. London: Sage

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. (2005). *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Medicina

Jarne, A. (2010). Parlament ja sotsiaalmeedia. Riigikogu Toimetised, 2010, RiTo 22. Kasutatud 16.03.2015 <http://www.riigikogu.ee/rito/index.php?id=14272&op=archive2>

Kangro, K. (2014h). Kaitsepolitsei: röövitud ametnik on Eston Kohver. *Postimees*, 5. september. Kasutatud 8.12.2014 <http://www.postimees.ee/2911337/kaitsepolitsei-roovitud-ametnik-on-eston-kohver>

Kangro, K. (2014i). Parlament võttis napilt vastu tulise kooseluseaduse. *Postimees*, 9. oktoober. Kasutatud 12.12.2014 <http://www.postimees.ee/2947775/parlament-vottis-napilt-vastu-tulise-kooseluseaduse>

Koch, T. (2014). Täna Postimehes: värske peaminister rõõmustab 43 protsenti rahvast. *Postimees*, 18. mai. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2798242/tana-postimehes-varske-peaminister-roomustab-43-protsenti-rahvast>

Koik, A. (1997). *Ajakirjandus peaminister Tiit Vähi maine kujundajana aastatel 1992-1997*. Bakalaureusetöö. Ajakirjandusosakond

Kook, U. (2014). Uuring: Reformierakonna edumaa on konkurentide ees suurenenud. *err.ee*, 15.detsember. Kasutatud 1.05.2015 <http://uudised.err.ee/v/eesti/b7fd3a35-9cbc-4cff-9b3d-0fe425cfdc2d>

Kook, U. (2015). Eestlaste lemmik Rõivas, mitte-eestlastel Savisaar. *err.ee*, 22.veebruar. Kasutatud 1.05.2015 http://valimised.err.ee/v/riigikogu_valimised_2015/valimisuudised/f15d2e6f-5c8c-4de3-b207-7e221ede173c

Kook, U. (2015a). Rõivas populaarseim peaministri kandidaat, kuid langeva toetusega. *valimised.err.ee*, 22.veebruar. Kasutatud 11.03.2015 http://valimised.err.ee/v/riigikogu_valimised_2015/valimisuudised/ce719642-9a9b-4cf6-a7be-0ea20d8d6d97

Laherand, M. (2008). *Kvalitatiivne uurimisviis*. Tallinn

Lilleker, G. D. (2006). *Key Concepts in Political Communication*. Great Britain: SAGE Publications Ltd

McNair, B. (2007). *An Introduction to Political Communication*. New York: Routledge

McQuail, D. (2003). *McQuaili massikommunikatsiooni teooria*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus

Negrine, M., R. (2008). *The Transformation of Political Communication. Continuities and Changes in Media and Politics*. Hampshire, New York: Palgrave Macmillan

Org, H. (2007). *Ester Tuiksoo representatsioon ajalehes Postimees*. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond

Pello, N. (2007). *Haridus- ja teadusminister Mailis Repsi representatsiooni muutumine ajalehe Postimees näitel – minister-praktikandist reisikorraldajaks*. Bakalaureusetöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond. Kasutatud 10.12.2014 http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/15634/Baktoo_Pello.pdf?sequence=1

Pilvre, B. (2015). Barbi Pilvre kampaanianädal: kaua sa ikka taod oma maailmavalu klaviatuuri! *Postimees*, 11. jaanuar. Kasutatud 12.02.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3045303/barbi-pilvre-kampaanianadal-kaua-sa-ikka-taod-oma-maailmavalu-klaviatuuri>

Price, V. (1992). *Public Opinion*. Newbury Park, London & New Delhi: SAGE

Rebane, R. (2011). Poliitiku kollane surm. *Postimees*, 9.november. Kasutatud 2.02.2015 <http://arvamus.postimees.ee/627688/raul-rebane-poliitiku-kollane-surm>

Reformierakonna kodulehekülg, Kasutatud 2.11.2014 <http://www.reform.ee>

Rõivas süüdistas Ligi kritiseerijaid (2014). *Postimees*, 24. oktoober. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2967087/roivas-suudistas-ligi-kritiseerijaid>

Rõivas, T. (2014). Taavi Rõivas: sihime Põhjala kiireimat kasvu. *Postimees*, 12.november. Kasutatud 5. 03.2015 <http://arvamus.postimees.ee/2988399/taavi-roivas-sihime-pohjala-kiireimat-kasvu>

Rõivas, T. (2014a). Taavi Rõivas: Eestil ei ole vaja “suurt narratiivi”. *Postimees*, 24. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2737740/taavi-roivas-eestil-ei-ole-vaja-suurt-narratiivi>

Saarna-Siimann, M. (2005). *Presidendikandidaatide representatsioon 2001. aasta trükimeedias ja nende imago valijameeste hulgas*. Magistritöö. Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond. Kasutatud 27.01.2015 <http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/1314/saarnasiiman.pdf?sequence=5>

Seymour-Ure, C. (2003). *Prime Ministers and the Media: Issues of Power and Control*. UK: Blackwell Publishing Ltd.

Strömbäck, J. ja Esser, F. (2014). Mediatization of politics: transforming democracies and reshaping politics. K. Lundby (toim.). *Mediatization of communication*. (375-403). Berlin: Walter de Gruyter GmbH

Sulbi, R. (2014). Rõivas peaministriametit ei karda. *Postimees*, 12. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2726012/roivas-peaministriametit-ei-karda>

Teder, M. (2014). Rõivas kutsus üles Tallinna meediakanalitega mitte koostööd tegema. *Postimees*, 12. juuni. Kasutatud 15.12.2014 <http://www.postimees.ee/2825621/roivas-kutsus-ules-tallinna-meediakanalitega-koostood-mitte-tegema>

Toomla, R. (2011). *Eesti erakonnad 2000-2010*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus

Vabariigi Valitsuse kodulehekülg, Kasutatud 6.12.2014 <https://valitsus.ee/et>

Weaver, H. D. (1996). What Voters Learn From Media. H. Jamieson (Toim), *Annals of the American Academy of Political and Social Science: The Media and Politics*. London: Sage Periodical Press

Lisa 1. Analüüsitud artiklite nimekiri

1. Ammas, A. (2014). Poliitilist kogemust jagub ja noorus läheb üle. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://pluss.postimees.ee/2726060/poliitilist-kogemust-jagub-ja-noorus-laheb-ule>
2. Einmann, A. (2014b). Mikser: Rõivas võiks piirduda kampaanias erakonnajuhi võimalustega. *Postimees*, 20.november. Kasutatud 3.03.2014 <http://www.postimees.ee/2999057/mikser-roivas-voiks-piirduda-kampaanias-erakonnajuhi-voimalustega>
3. Einmann, A. (2014c). Rask: Rõivase esitamine peaministrikandidaadiks pole üllatav. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2726572/rask-roivase-esitamine-peaministrikandidaadiks-pole-ullatav>
4. Ideon, A. (2015). Kiiresti koju tagasi. *Postimees*, 19.märts. Kasutatud 04.04.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3129805/kiiresti-koju-tagasi>
5. Juhtkiri: hävitajate lend rollikonflikti piiril. *Postimees*, 21.november. Kasutatud 3.03.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2999793/juhtkiri-havitajate-lend-rollikonflikti-piiril>
6. Juhtkiri: põgenev peaminister (2014). *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://pluss.postimees.ee/2726084/juhtkiri-pogenev-peaminister>
7. Juhtkiri: selgelt väljamängitud roll (2014). *Postimees*, 3. juuli. Kasutatud 15.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2845779/juhtkiri-selgelt-valjamangitud-roll>
8. Juhtkiri: uue valitsuse hoovõtt läbi halli kivi. *Postimees*, 9.aprill. Kasutatud 27.04.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3150355/juhtkiri-ue-valitsuse-hoovott-labi-halli-kivi>
9. Juhtkiri: valitsuse kehvad eeldused ja suured võimalused. *Postimees*, 26. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2740896/juhtkiri-valitsuse-kehvad-eeldused-ja-suured-voimalused>
10. Juhtkiri: valitsus või varane valimiskampaania (2014). *Postimees*, 30. märts. Kasutatud 13.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2745910/juhtkiri-valitsus-voi-varane-valimiskampaania>
11. Juhtkiri: võimuerakonnas käärib (2014). *Postimees*, 5.detsember. Kasutatud 4.04.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3015825/juhtkiri-voimuerakonnas-kaarib>
12. Järvekülg, M. (2014). Madis Järvekülg: sülekoer pürib valvuriks. *Postimees*, 9. juuli. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2851409/madis-jarvekulg-sulekoer-purib-valvuriks>
13. Kalev, R. (2014). Raul Kalev: härra Rõivas, miks te neid viit sõna välja öelda ei julge? *Postimees*, 25. juuni. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2837539/raul-kalev-harra-roivas-miks-te-neid-viit-sona-valja-oelda-ei-julge>
14. Kangro, K. (2014a). Andres Tarand: Reformierakonnal ei ole enam ühtki trumpi. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2726962/andres-tarand-reformierakonnal-ei-ole-enam-uhcki-trumpi>
15. Kangro, K. (2014b). Ilves: ma tõesti imetlen Rõivase kompetentsust. *Postimees*, 14. märts. Kasutatud 12.12.2014 <http://www.postimees.ee/2728074/ilves-ma-toesti-imetlen-roivase-kompetentsust>
16. Kangro, K. (2014c). Ilves: Rõivase ja Ligi otsustest sõltub võimu usaldusväärsus. *Postimees*, 23. oktoober. Kasutatud 15.12.2014 <http://www.postimees.ee/2965385/ilves-roivase-ja-ligi-otsustest-soltub-voimu-usaldusvaarsus>
17. Kangro, K. (2014d). Mikser soovib peaministril Ligi välja vahetada. *Postimees*, 23. oktoober. Kasutatud 15.12.2014 <http://www.postimees.ee/2964645/mikser-soovib-peaministril-ligi-valja-vahetada>

18. Kangro, K. (2014e). Padar: president peaks nimetama peaministri kandidaadiks Mikseri. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 www.postimees.ee/2726894/padar-president-peaks-nimetama-peaministri-kandidaadiks-mikseri
19. Kangro, K. (2014f). Reformierakond pakub uueks peaministri kandidaadiks Taavi Rõivast. *Postimees*, 12. märts. Kasutatud 14.12.2014. <http://www.postimees.ee/2725346/reformierakond-pakub-uueks-peaministri-kandidaadiks-taavi-roivast>
20. Kangro, K. (2014g). Rõivas hoidub tüli lahendamisel meedia tähelepanust. *Postimees*, 25. oktoober. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2967511/roivas-hoidub-tuli-lahendamisel-meedia-tahelepanust>
21. Kangro, K. (2015). Mikser: inimesed, kes kardavad paaniliselt juba Savisaart, ei suuda eid kunagi Putini eest kaitsta. *Postimees*, 10. jaanuar. Kasutatud 2.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3051475/mikser-inimesed-kes-kardavad-paaniliselt-juba-savisaart-ei-suuda-meid-kunagi-putini-eest-kaitsta>
22. Kangro, K. (2015a). Rõivas pakkus kõnelustel välja oma lahendusettepaneku. *Postimees*, 23. märts. Kasutatud 4.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3132343/roivas-pakkus-konelustel-valja-oma-lahendusettepaneku>
23. Kangro, K. (2015b). Simson: Reformierakond võib endale lubada ka kõneluste liivajooksmist. *Postimees*, 19. märts. Kasutatud 4.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3127897/simson-reformierakond-voib-endale-lubada-ka-koneluste-liivajooksmist>
24. Kangro, T. (2014). Tiina Kangro: ühe reformi anatoomia. *Postimees*, 3. märts. Kasutatud 13.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2715692/tiina-kangro-uhe-reformi-anatoomia>
25. Kase, K. (2015). Väitlusblogi debati võitis Mikser. *Postimees*, 1. märts. Kasutatud 04.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3107095/vaitlusblogi-debati-voitis-mikser>
26. Kaukvere, T. (2015a). Rõivas tikub koolidesse. *Postimees*, 3. veebruar. Kasutatud 28.03.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3077765/taavi-roivas-tikub-koolidesse>
27. Kaukvere, T. (2015b). Valimisvalvur: pentsik, et enne valimisi on kooliaulasse järjekord. *Postimees*, 3. veebruar. Kasutatud 28.03.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3078613/valimisvalvur-pentsik-et-enne-valimisi-on-kooliaulasse-jarjekord>
28. Kaukvere, T. (2015c). Eesti on musklis hernes, USA arbuus, Venemaa tige apelsin ehk mida räägib peaminister koolilastele. *Postimees*, 11. veebruar. Kasutatud 28.03.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3087921/eesti-on-musklis-hernes-usa-arbuus-venemaa-tige-apelsin-ehk-mida-raagib-peaminister-koolilastele>
29. Kaukvere, T. (2015d). Herkel: Reformierakonnal on meieta mugavam. *Postimees*, 21. märts. Kasutatud 4.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3130607/herkel-reformierakonnal-on-meieta-mugavam>
30. Koch, T. (2014a). Kutseline tarkpea. *Postimees*, 22. märts. Kasutatud 15.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2736204/kutseline-tarkpea>
31. Koch, T. (2014b). Nestor: ju tuleb uus riigikogu koosseis üsna samasugune. *Postimees*, 31. detsember. Kasutatud 2.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3039423/nestor-ju-tuleb-uus-riigikogu-koosseis-usna-samasugune>
32. Koch, T. (2014c). Pentus: Rõivase järeltulijale pole põhjust niipea mõelda. *Postimees*, 3. detsember. Kasutatud 3.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3012419/pentus-roivase-jareltulijale-pole-pohjust-niipea-moelda>
33. Koch, T. (2014d). Rõivas loob uut juhikuvandit. *Postimees*, 3. juuli. Kasutatud 15.12.2014 <http://www.postimees.ee/2845569/roivas-loob-uut-juhikuvandit>
34. Koch, T. (2014e). Spikker Kallasele: keda senistest ministritest võtta, keda jätta. *Postimees*, 19. veebruar. Kasutatud 14.12.2014

- <http://www.postimees.ee/2702520/spikker-kallasele-keda-senistest-ministritest-votta-keda-jatta>
35. Koch, T. (2014f). Turvarihmata piloot. *Postimees*, 22.november. Kasutatud 04.03.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3000901/turvarihmata-piloot>
  36. Korv, N. (2014). Kuningagambiit. *Postimees*, 6.detsember. Kasutatud 4.04.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3017015/kuningagambiit>
  37. Kund, O. (2014). Anu Toots: väga isemõtleva inimesega tegu pole. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 13.12.2014 <http://www.postimees.ee/2726450/anu-toots-vaga-isemotleva-inimesega-tegu-pole>
  38. Kõiv, S. (2014). Tubli poiss. *Postimees*, 15. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2728578/tubli-poiss>
  39. Lobjakas, A. (2014a). Ahto Lobjakas: Kungla mehed. *Postimees*, 14. märts. Kasutatud 15.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2727892/ahto-lobjakas-kungla-mehed>
  41. Lobjakas, A. (2014b). Ahto Lobjakas: moraalseks 1. *Postimees*, 8. oktoober. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2946841/ahto-lobjakas-moraalseks-1>
  42. Lobjakas, A. (2014c). Ahto Lobjakas: moraalseks 2. *Postimees*, 9. oktoober. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2948533/ahto-lobjakas-moraalseks-2>
  43. Luik, M. (2014). Mart Luik: raudmehed 2014. *Postimees*, 14. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2727238/mart-luik-raudmehed-2014>
  44. Mihelson, H. (2015) Kampaniavigade järjekordne autahvel:Facebooki konto ründamine, koolikülastused ja hirmuvideo. *Postimees*, 4.veebruar. Kasutatud 28.03.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3080551/kampaniavigade-jarjekordne-autahvel-facebooki-konto-rundamine-koolikulastused-ja-hirmuvideo>
  45. Männi, M. (2014a). Pentus - Rosimannus toetab Rõivast: Tallinna TV on propagandaaparaat. *Postimees*, 26. juuni. Kasutatud 13.12.2014 <http://www.postimees.ee/2838979/pentus-rosimannus-toetab-roivast-tallinna-tv-on-propagandaaparaat>
  46. Männi, M. (2014b). Seppik: Rõivas on kiire ja terav. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2726560/seppik-roivas-on-kiire-ja-terav>
  47. Pettai, V. (2015). Vello Pettai: sundvalik vana liidu kasuks. *Postimees*, 9.aprill. Kasutatud 20.04.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3149513/vello-pettai-sundvalik-vana-liidu-kasuks>
  48. Pullerits, P. (2014). Rõivas sattus partei sisekriitika alla. *Postimees*, 25. juuni. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2837415/roivas-sattus-partei-sisekriitika-alla>
  49. Pullerits, P. (2014a). Valmis tüüri haarama. *Postimees*, 21.november. Kasutatud 6.03.2015 <http://www.postimees.ee/3000895/valmis-tuuri-haarama>
  50. Pöder, M. (2015). Märt Pöder: vaadeldamatu e-hääletus pole usaldusväärne. *Postimees*, 29. märts. Kasutatud 3.04.2015 <http://arvamus.postimees.ee/3138897/mart-poder-vaadeldamatu-e-haaletus-pole-usaldusvaarne>
  51. Reichardt, H. (2014). Heli Reichardt: mul on kahju. *Postimees*, 15. märts. Kasutatud 15.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2728402/heli-reichardt-mul-on-kahju>
  52. Realo, A. (2014). Anu Realo: millisesse väärtusilma soovime kuuluda. *Postimees*, 7. oktoober. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2945467/anu-realo-millisesse-vaartusilma-soovime-kuuluda>
  53. Reimer, A. (2014a). Rõivas: LNG terminal Eestis on vaid helesinine unistus. *Postimees*, 31. oktoober. Kasutatud 23.03.2015 <http://majandus24.postimees.ee/2974151/roivas-Ing-terminal-eestis-on-vaid-helesinine-unistus>
  54. Reimer, A. (2014b). Söbralik lahutaja. *Postimees*, 8. november. Kasutatud 22.03.2015 <http://arvamus.postimees.ee/2984197/sobralik-lahutaja>

55. Reimer, A. (2014c). Taavi Rõivas loovutas LNG terminali Soomele. *Postimees*, 25. oktoober. Kasutatud 22.03.2015 <http://majandus24.postimees.ee/2967411/taavi-roivas-loovutas-Ing-terminali-soomele>
56. Reinsalu: ministritest on kõige suuremaks üllatajaks olnud Urve Palo (2014). *Postimees*, 3. juuli. Kasutatud 15.12.2014 <http://www.postimees.ee/2845635/reinsalu-ministritest-on-koige-suuremaks-ullatajaks-olnud-urve-palo>
57. Soidro, M. (2014). Mart Soidro: mõõga ja saha liit. *Postimees*, 29. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2743906/mart-soidro-mooga-ja-saha-liit>
58. Sudak, A. (2014). Alar Sudak: kolme musketäri koalitsioon. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 13.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2727088/alar-sudak-kolme-musketari-koalitsioon>
59. Sulbi, R. (2014a). Ligi: Taavi Rõivas on üsna küps mees. *Postimees*, 12. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2725994/ligi-taavi-roivas-on-usna-kups-mees>
60. Sulbi, R. (2014b). Saarts: Kallase samm oli Reformierakonnale katastroof. *Postimees*, 14. märts. Kasutatud 14.12.2014. <http://www.postimees.ee/2727278/saarts-kallase-samm-oli-reformierakonnale-katastroof>
61. Sulbi, R. (2014c). Tsahkna: peaminister Rõivas tegi Soomega kokkuleppe Venemaa huvides. *Postimees*, 27. november. Kasutatud 23.02.2015 <http://www.postimees.ee/3007877/tsahkna-peaminister-roivas-tegi-soomega-kokkuleppe-venemaa-huvides>
62. Sulbi, R. (2014d). Urmas Reinsalu; Rõivas on istungite juhataja Mikseri juhitas valitsuses. *Postimees*, 30. oktoober. Kasutatud 13.12.2014 <http://www.postimees.ee/2973837/urmas-reinsalu-roivas-on-istungite-juhataja-mikseri-juhitavas-valitsuses>
63. Sulbi, R. (2015). Indrek Tarand: see on stagnatsiooni valitsuskoalitsioon. *Postimees*, 2. aprill. Kasutatud 13.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3144475/indrek-tarand-see-on-stagnatsiooni-valitsuskoalitsioon>
64. Tagel, L. (2014). Peaminister tiris kaitseväge poliitikasse. *Postimees*, 21. november. Kasutatud 4.03.2014 <http://pluss.postimees.ee/2999777/peaminister-tiris-kaitsevage-poliitikasse>
65. Tamme, J. (2014). Jürgen Tamme: peaministri loomine. *Postimees*, 5. august. Kasutatud 15.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2877943/jurgen-tamme-peaministri-loomine>
66. Teder, M. (2014a). Ansip: Rõivasel on mandaati rohkem kui IRLi ministritel. *Postimees*, 13. märts. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2726644/ansip-roivasel-on-rohkem-mandaati-kui-irli-ministritel>
67. Teder, M. (2014b). Mikser: kooseluseaduse mahahäätamine oleks ühiskonnale tagasilööök. *Postimees*, 2. oktoober. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2940339/mikser-kooseluseaduse-mahahaletamine-oleks-uhiskonnale-tagasilook>
68. Teder, M. (2014c). Reinsalu: Rõivas haaras meeletult õlekõrrest. *Postimees*, 5. detsember. Kasutatud 4.04.2015 <http://poliitika.postimees.ee/3016319/reinsalu-roivas-haaras-meeleheitlikult-olekorrest>
69. Teder, M. (2014d). Rõivas: minu klipi tegemine Ämaris oli seaduslik. *Postimees*, 19. november. Kasutatud 3.03.2015 <http://www.postimees.ee/2997597/roivas-minu-klipi-tegemine-amaris-oli-seaduslik>
70. Teder, M. (2014e). Saarts: valitsusel napib otsustavust oma ideede eest seismisel. *Postimees*, 3. juuli. Kasutatud 15.12.2014 <http://www.postimees.ee/2845839/saarts-valitsusel-napib-otsustavust-oma-ideede-est-seismisel>
71. Teder, M. (2014f). Savisaar ei pea kooseluseadust vajalikuks. *Postimees*, 10. oktoober. Kasutatud 13.12.2014 <http://www.postimees.ee/2949889/savisaar-ei-pea-kooseluseadust-vajalikuks>

72. Teder, M. (2014g). Sven Mikser: vajame suurt narratiivi. *Postimees*, 16. august. Kasutatud 14.12.2014 <http://www.postimees.ee/2890269/sven-mikser-vajame-suurt-narratiivi>
73. Teder, M. (2014h). Valitsus tõmbas omavalitsusreformile jälle piduri peale. *Postimees*, 15. mai. Kasutatud 13.12.2014 <http://poliitika.postimees.ee/2794852/valitsus-tombas-omavalitsusreformile-jalle-piduri-peale>
74. Tsahkna, M. (2014) Margus Tsahkna: puudega inimesed puu taha. *Postimees*, 10.oktoober. Kasutatud 8.02.2015 <http://arvamus.postimees.ee/2949559/margus-tсахkna-puudega-inimesed-puu-taha>
75. Vaino, M. (2014). Maarja Vaino: peaministri põige narratoloogiasse. *Postimees*, 17. mai. Kasutatud 14.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2797392/maarja-vaino-peaministri-poige-narratoloogiasse>
76. Veskimäe, S. (2014). Siim Veskimäe: vajame tuumajaama ning aatomiuuringute keskust. *Postimees*, 1. aprill. Kasutatud 15.12.2014 <http://arvamus.postimees.ee/2747606/siim-veskimäe-vajame-tuumajaama-ning-aatomiuuringute-keskust>

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Gerli Padar
(sünnikuupäev: 6.11.1979)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
Taavi Rõivase kui poliitiku representatsioon Postimees *online*'s veebr. 2014 - apr. 2015

mille juhendaja on Ragne Kõuts ,

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
  3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 27.05.2015